

2018 toiminta- kertomus ja tilinpäätös

Aalto-yliopisto

Hallituksen toimintakertomus 2018

Aalto-yliopiston tehtävä

Yliopisto on itsenäinen, monialainen tiede- ja taideyhteisö, joka toimii tekniikan, kauppatieteiden ja taideteollisuuden aloilla sekä niihin läheisesti liittyvillä aloilla.

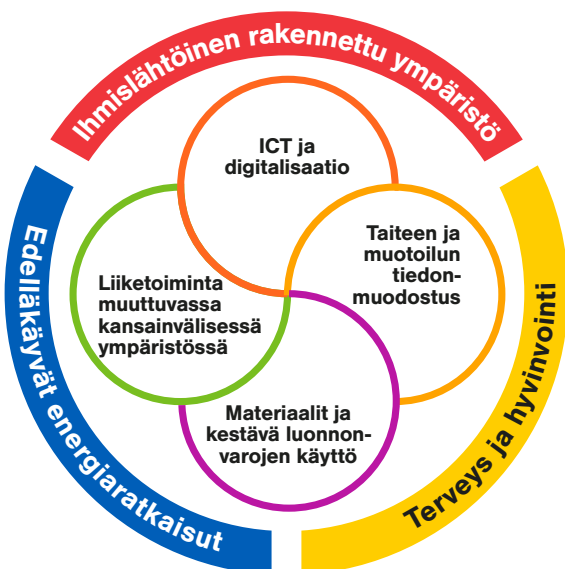
Yliopiston tehtävänä ja toiminnan tarkoituksena on edistää vapaata tutkimusta sekä tieteellistä ja taiteellista sivistystä, antaa tutkimukseen perustuvaa ylintä opetusta sekä kasvattaa opiskelijoita palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa. Tehtäviään hoitaessaan yliopiston tulee edistää elinikäistä oppimista, toimia vuorovaikutuksessa muun yhteiskunnan kanssa sekä edistää tutkimustulosten ja taiteellisen toiminnan yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Yliopiston kansallisena erityistehtävänä on korkeatasoisen tutkimuksen ja opetuksen avulla tukea Suomen menestymistä, rakentaa myönteisellä tavalla suomalaista yhteiskuntaa, sen taloutta, tekniikkaa, taidetta, taideteollisuutta sekä kansainvälisyyttä ja kilpailukykyä sekä edistää ihmiskunnan ja ympäristön hyvinvointia.

Yliopisto noudattaa kaikessa toiminnassaan kansainvälisesti korkeatasoisen yliopistotoiminnan eettisiä periaatteita ja hyvää hallintotapaa sekä turvaa sisäisessä hallinnossaan opetuksen, tutkimuksen ja taiteen vapauden edellyttämän akateemisen itsehallinnon ja siihen olennaisesti kuuluvan professorikunnan riippumattomuuden.

Toiminta vuonna 2018

Vuosi 2018 oli Aalto-yliopiston yhdeksäs toimintavuosi. Aalto-yliopisto suuntasi tutkimustaan seitsemälle avainalueelle, joilla yliopistolla on erityisiä vahvuuksia ja jotka ovat keskeisiä yhteiskunnan suurten haasteiden ratkaisemiseksi. Nämä alueet ovat ICT ja digitalisaatio, materiaalit, taide ja design, liiketoiminta, energiaratkaisut, rakennettu ympäristö sekä terveys ja hyvinvointi. Vuonna 2018 yliopisto on vahvistanut toimintaansa näillä alueilla erityisesti kvanttiteknologian, älykkään liikkumisen, työn tulevaisuuden ja luovaa taloutta tukevan kokemuksellisuuden tutkimuksessa.

Aalto-yliopiston tutkimuksen avainalueet

Otaniemen kampuksen kehittäminen ja yliopiston ydin-toimintojen keskittäminen yhdelle kampukselle on edennyt merkittävästi. Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu siirtyi kesällä Arabiasta Otaniemen kampuksen ytimeen, uuteen Väre-rakennukseen. Kauppakorkeakoulun uusi rakennus valmistui vuoden 2018 lopussa, ja muutto Töölöstä uuteen rakennukseen toteutui helmikuussa 2019. A Grid, yksi Euroopan suurimmista kasvuyrityskeskuksista, avattiin alkuvuodesta. A Grid tarjoaa startup-yrityksille suoran väylän Aalto-yliopiston kampuksen verkostoihin, palveluihin ja tutkimusinfrastruktuureihin. Väreeseen ja metroaseman yhteydessä sijaitseva uusi kauppakeskus A Bloc avattiin myös vuoden 2018 aikana.

Aalto-yliopisto menestyi vuoden aikana kansainvälisissä rankingeissa. Aalto listattiin maailman 55. kansainvälisimmäksi yliopistoksi Times Higher Education "World University Rankings"-vertailussa, jossa oli mukana 1 000 yliopistoa. Times Higher Education "THE Young University Rankings"-vertailussa alle 50-vuotiaista yliopistoista Aalto sijoittui 22. (27.) sijalle maailmanlaajuisesti, ja oli eurooppalaisista yliopistoista 13. (16.) paras. Rankingissa oli mukana mukana 250 yliopistoa. QS World University Rankings "Top 50 Under 50"-vertailussa, joka listaa 150 maailman parasta alle 50-vuotiaista yliopistoa, Aalto ylsi yhdeksännelle (7.) sijalle ja oli eurooppalaisista yliopistoista kolmanneksi (1.) paras. Laskentatavasta riippuen maailmassa on yhteensä 17 000–22 000 yliopistoa.

Merkittävät panostukset tenure track -urajärjestelmän mukaisiin professuureihin jatkuivat myös vuonna 2018. Vuoden 2018 lopussa urajärjestelmässä oli 268 (243 vuonna 2017) Aalto-yliopiston toiminnan aikana nimitettyä professoria. Heistä 33 (31) prosenttia oli kansainvälisiä, ja 26 (26) prosenttia oli naisia. Lisäksi ennen vuotta 2010 nimitettyjen professorien määrä oli 121 (143).

Tutkimus

Aalto-yliopiston tutkimuksen laatu kehittyi myönteisesti. Eniten viittauksia saavien top 10% -julkaisujen määrä kasvoi 12 prosentilla 1 493 julkaisuun (1 332). Yhteensä yliopistossa julkaistiin 2 166 (2 165) kansainvälistä vertaisarvioitua artikkelia tieteellisissä aikakauslehdissä. Yliopiston saama kilpailtu tutkimusrahoitus nousi seitsemällä prosentilla 91 (85) miljoonaan euroon, mikä johtui erityisesti Suomen Akatemialta saadun yliopistojen profiloitumista vahvistavan rahoituksen ja laadullisesti kilpaillun EU-rahoituksen kasvusta.

Vuonna 2018 Aalto-yliopistossa toimi kuusi (7) tutkimuksen kansallista huippuyksikköä ja yliopistossa työskenteli kaksi (2) akateemikon arvonimeä kantavaa henkilöä. Aalto-yliopiston laadukkaasta tutkimuksesta ovat osoituksena myös 26 (26) Euroopan tutkimusneuvoston (ERC) tutkimusapurahan saajaa, viisi (5) akatemiaprofessoria, 41 (40) akatemiatutkijaa sekä seitsemän (9) Finland Distinguished Professor Programme (FiDiPro) -professoria ja -tutkijaa.

Aalto-yliopiston tutkimuksen, taiteellisen toiminnan ja yhteiskunnallisen vaikuttavuuden RAI2018-arvioinnissa kansainväliset asiantuntijat totesivat, että Aalto-yliopiston laitokset ovat erinomaista kansainvälistä tasoa. Erityisesti esille tuotiin innostunut ja kehitysmuotoinen ilmapiiri,

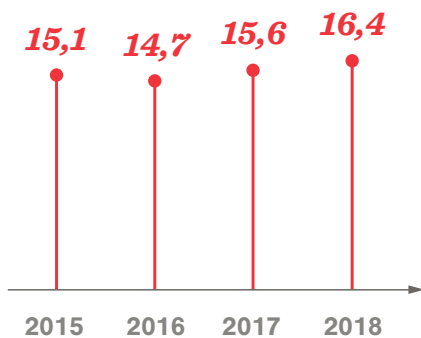
Suluissa olevat luvut viittaavat vuoden 2017 lukuihin, ellei toisin mainita.

tutkimus- ja opetusinfrastruktuurit, tenure track -urapolut ja opiskelijavetoinen yritysryhtäjäsekosysteemi.

Suomen Akatemian Tieteen tila 2018 -selvityksen perusteella Suomen tieteen taso on noussut 2010-luvulla. Kansallisessa vertailussa Aalto-yliopiston tutkimus erottautui erityisesti kansainvälistymisen ja tieteellisten julkaisujen vaikuttavuuden osalta.

Aalto-yliopisto sai rahoitusta viiden tutkimusinfrastruktuurin kehittämiseen vuoden 2018 aikana toteutetussa Suomen Akatemian FIRI-hakemusprosessissa. Suomen Akatemian infrastruktuurirahoitusta saivat Biotalous, RawMatTERS Finland, tulevaisuuden langattomat verkot FUWIRI, mikro- ja nanoteknologioiden infrastruktuuri OtaNano sekä Aalto Ice Tank.

Suomen Akatemia käynnisti vuoden 2018 aikana lippulaivaohjelman, joka tukee korkeatasoista tutkimusta ja jolla luodaan tulevaisuuden osaamista ja kestäviä ratkaisuja yhteiskunnan haasteisiin sekä edistetään taloudellista kasvua kehittämällä uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Suomen Akatemia valitsi lippulaivaohjelmaan kuusi osaamiskeskittymää. Aalto-yliopisto koordinoi Suomen tekoälykeskuksen ja Materiaalien biotaulouden lippulaivoja sekä osallistuu Fotoniikan tutkimuksen ja innovaatioiden lippulaivaan.

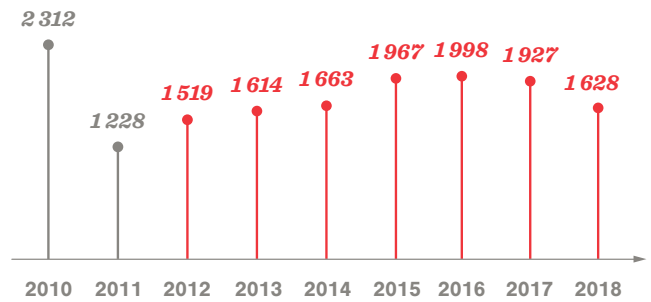

Julkaisujen laatu

Luku ilmaisee, kuinka monta prosenttia Aalto-yliopiston tutkijoiden julkaisuista kuuluu omalla tieteenalallaan siteeratuimman 10 prosentin joukkoon maailmassa. Tunnusluku on otettu käyttöön vuonna 2015.

Opetus

Vuoden aikana suoritettiin 1 218 (1 178) kandidaatin, 1 628 (1 927) maisterin ja 263 (256) tohtorin tutkintoa. Vuonna 2018 Aalto-yliopiston perustutkinto-opiskelijoiden määrä kokopäiväisiksi opiskelijoiksi muutettuna oli 10 881 (10 646). Tutkinto-opiskelijoiden kokonaismäärä oli 17 450 (17 345). Perustutkinto-opiskelijat suorittivat yhteensä 483 979 (478 090) ECTS-opintopistettä, mikä vastaa keskimäärin 33 (33) opintopistettä ilmoittautunutta perustutkinto-opiskelijää kohden. Kansainvälisiä opiskelijoita oli 3 645 (3 555), joista 73 (72) prosenttia suoritti kokonaista tutkintoa. Yliopiston hakijamäärät sekä kandidaatti- että maisteriopintoihin kasvoivat. Kansainvälisten hakijoiden määrä kandidaattivaiheessa kasvoi merkittävästi uusien englanninkielisten tekniikan alan hakukohteiden myötä.

Ylemmät korkeakoulututkinnot (lkm)

Ylempien korkeakoulututkintojen määrä oli poikkeuksellisen pieni vuonna 2011 seurauksena tekniikan alan tutkinnon-uudistuksesta ja siihen liittyneestä poikkeuksellisen suuresta tutkintomäärästä vuonna 2010.

Tohtorintutkinnot ylittivät opetus- ja kulttuuriministeriön tavoitteen, kun taas kandidaatin- ja maisterin tutkinnot jäivät alle tavoitteiden. Tutkintouudistuksesta johtunut kandidaatin tutkintojen ennätyskellisen suuri määrä vuonna 2016 vaikutti kandidaattitutkintojen määriin vielä 2018. Vähintään 55 opintopistettä vuodessa opiskelleiden opiskelijoiden osuus kasvoi edelleen hieman. Opetuksen laadun parantamiseen systemaattisesti tehty työ heijastui valtakunnallisen kandidaattikyselyn parantuneissa tuloksissa.

Aalto-yliopiston opetuksen ja oppimisen strategista kehittämistä jatkettiin neljän pääteeman alueella. Koulutusohjelmien kehittämishanke painottui laadulliseen kehittämiseen ja monialaisuuden edistämiseen ohjelmissa. Opiskelijoiden hyvinvointi -hankkeessa toteutettiin matalan kynnyksen palveluratkaisuja, kuten Starting Point of Wellbeing, sekä työkaluja ja kurssitarjontaa opiskelukyvyn edistämiseen. Työelämätaitojen kehittämiseksi kokeiltiin haastepohjaisen oppimisen ratkaisuja kaikilla Aallon aloilla. Sähköisen oppimisen A!OLE-projektissa kurssitoteutuksia kokonaan tai osittain digitoineen opettajien verkosto laajeni edelleen ja kurssit ovat tavoittaneet jo huomattavan osan Aallon opiskelijoista. Strategiaprojektien lisäksi Aalto-yliopistossa jatkettiin pitkäjänteistä työtä opintopolkujen sujuvoittamiseksi ja opiskelun edistämiseksi tavoiteajassa.

Taiteellinen toiminta

QS World University Rankings arvioi Aalto-yliopiston olevan taiteen ja muotoilun alalla sijalla seitsemän (9) ja arkkitehtuurin alalla sijalla 42 (46) maailmassa.

Vuoden 2018 aikana yliopiston laajuisten taidepohjaisten opintojen (University-wide art studies) kurssitarjontaa laajennettiin: Lukuvuonna 2018 järjestettiin yhteensä 25 (21) kurssia, joiden aikana suoritettiin yhteensä 1 152 (1 340) opintopistettä. Kurssit ovat avoimia kaikille Aalto-yliopiston opiskelijoille.

Suluissa olevat luvut viittaavat vuoden 2017 lukuihin, ellei toisin mainita.

Vuonna 2018 Aalto-yliopiston taiteen, muotoilun ja arkkitehtuurin kansainvälinen näkyvyys jatkui voimakkaana ja yliopisto sai useita alan palkintoja ja tunnustuksia. Opiskelijoiden kansainvälinen menestys jatkui niin ikään vahvana mm. muoti- ja tekstiiliosaamisen, pelisuunnittelun ja uuden median aloilla.

Vaikutavuus

Uusien osajien kouluttaminen ja laaja yhteistyö yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa ovat Aalto-yliopiston keskeisiä yhteiskunnallisen vaikuttavuuden reittejä. Aalto-yliopistosta valmistuneille on jatkuvasti suuri kysyntä Suomen työmarkkinoilla. Yliopisto on tiivistänyt yhteistyötään strategisten kumppaniensa kanssa ja hakenut uusia yhteistyömuotoja Business Finlandin rahoituksen vähennyttä. Yritysyhteistyön yliopistolle tuoma rahoitus oli 12 (12) miljoonaa euroa.

Yliopisto käsitteli vuoden aikana 151 (138) innovaatioehdotusta, jätti 46 (52) patenttihakemusta ja teki 34 (50) teknologian tai osaamisen siirtoa yrityksille. Patenttihakemusten määrä on kasvanut viime vuosien aikana. Prosessin parantamisen vuoksi patenttihakemusten määrä oli erityisen suuri vuonna 2017. Aalto-yliopiston ympärille on muodostunut aktiivinen innovaatioekosysteemi, joka on tunnustettu sekä kansallisesti merkittäväksi että kansainvälisesti kilpailukyiseksi. Vuosittain syntyy lukuisia uusia yrityksiä sekä opiskelijoiden että henkilökunnan perustamina. Esimerkkejä Aalto-yliopiston opiskelijalähtöisestä yrittäjyystoiminnasta ovat Suomen parhaaksi kiihdyttämöksi valittu Kiuas, maailmanmaineeseen kasvanut startup-tapahtuma Slush sekä Euroopan johtava hackathon-tapahtuma Junction, joka käynnisti kansainvälisen JUNCTIONX-konseptinsa alkuvuodesta 2018.

Aalto-yliopiston strategisiin kumppaneihin kuuluu myös julkisen sektorin toimijoita, kuten muut yliopistot ja tutkimuslaitokset sekä kansainväliset innovaatioverkostot. Tästä esimerkkinä on Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin Knowledge and Innovation Communities -yhteisöt, joissa uusina avauksina Aalto-yliopisto oli perustamassa kilpailullista rahoitusta saaneita Urban Mobility ja Manufacturing -verkostoja. Euroopan Avaruusjärjestö ESA on sijoittanut ESA BIC -yrityskiihdyttämönsä Aalto-yliopistoon, ja myös YK:n teknologia- ja innovaatiolaboratorio (UNTIL) toimii Aalto-yliopiston tiloissa A Gridissä. Aalto-yliopisto pyrkii kasvattamaan yhteiskunnallista vaikuttavuuttaan tuomalla yhteen kansainvälisiä ja kansallisia toimijoita.

Aalto-yliopisto tarjoaa johdon koulutusta ja täydennyskoulutusta Aalto University Executive Education Oy:n (Aalto EE) kautta. Aalto EE ylsi vuonna 2018 Financial Timesin liikkeenjohdon koulutusta tarjoavien bisneskoulujen arvioinnissa sijalle 39 (46), ja kuuluu näin ollen liikkeenjohdon kouluttajien yhden prosentin kärkeen maailmassa.

Johtaminen

Yliopiston johtamisen keskeiset toimijat ovat hallitus, rehtori, provosti, vararehtorit, akateemisten asiain komitea sekä korkeakoulujen dekaanit.

Hallitukseen kuuluu seitsemän yliopiston ulkopuolista jäsentä puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja mukaan lukien. Hallitus päättää yliopiston strategiasta, vuosittaisesta toimitasuunnitelmasta ja budjetista sekä vahvistaa yliopiston tilinpäätöksen ja säännöt. Hallitus nimittää yliopiston rehtorin, provostin, vararehtorit, dekaanit ja muut rehtorin ja provostin suorat alaiset. Hallitus huolehtii, että yliopiston toiminta on asianmukaisesti järjestetty ja että sen varat on sijoitettu suunnitelmallisella ja tuloa tuottavalla tavalla. Yliopiston hallituksella oli vuoden aikana viisi kokousta.

Aalto-yliopiston akateemisten asiain komitea nimitti **Ilkka Kivimäen** Aalto-yliopiston hallituksen jäseneksi 1.1.2019 alkaen. Erovuorossa oli puheenjohtaja **Anne Brunila**, joka on ollut hallituksen jäsen Aalto-korkeakoulusäätiön sääntöjen mukaisen enimmäisajan. Aalto-yhteisö kiittää Anne Brunilaa hänen pitkäjänteisestä ja tinkimättömästä työstään Aalto-yliopiston hyväksi.

Rehtori johtaa yliopiston toimintaa yliopistolain, yliopisto-yhteisön arvojen, hallituksen hyväksymän strategian sekä hallituksen antamien määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Rehtori johtaa yliopiston pitkän tähtäimen strategista kehittämistä ja kumppanuuksia.

Provosti toimii rehtorin sijaisena, tukee rehtoria strategisessa suunnittelussa, professorien nimittämisessä ja resurssisuunnittelussa ja johtaa yliopiston kaikkia opetukseen, tutkimukseen ja vaikuttavuuteen liittyviä prosesseja. Akateemiset vararehtorit toimivat provostin alaisuudessa.

Aalto-yliopiston hallitus nimitti kolme vararehtoria viisivuotiskausiksi vuonna 2018: Tampereen teknillisen yliopiston koulutuksesta vastaava vararehtori **Petri Suomala** nimitettiin opetuksesta vastaavaksi vararehtoriksi 1.9.2018 alkaen, Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulun tutkimuksesta vastaava varadekaani professori **Ossi Naukkarinen** nimitettiin tutkimuksesta vastaavaksi vararehtoriksi 1.11.2018 alkaen ja Kemian tekniikan korkeakoulun dekaani professori **Janne Laine** nimitettiin innovaatioista vastaavaksi vararehtoriksi 1.1.2019 alkaen.

Aalto-yliopiston hallitus nimitti Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n tutkimusprofessorin **Kristiina Kruusin** Kemian tekniikan korkeakoulun dekaaniksi 1.12.2018 alkaen viisivuotiskaudeksi.

Yliopiston akateemisten asiain komitea on yliopistolaisessa tarkoitettu yhteinen monijäseninen yliopistotason hallintoelin. Yliopiston akateemisten asiain komitea päättää muun muassa yliopiston opetussuunnitelmista, tutkintovaatimuksesta ja opiskelijoiden valintaperusteista sekä asettaa tutkimuksen ja opetuksen hoitamiseksi tarvittavat toimielimet. Lisäksi akateemisten asiain komitea nimittää hallituksen nimityskomitean ja valitsee yliopiston hallituksen jäsenet hallituksen nimityskomitean esityksen perusteella.

Suluissa olevat luvut viittaavat vuoden 2017 lukuihin, ellei toisin mainita.

Hallituksen nimityskomiteassa on viisi jäsentä, joista kaksi edustaa muita perustajia kuin Suomen valtiota.

Aalto-yliopisto on järjestäytynyt kuuteen korkeakouluun sekä yhteisiin palveluyksiköihin. Dekaanien johtamat korkeakoulut koostuvat laitoksista, joista jokaisella on oma johtajansa. Korkeakoulut ovat vastuussa opetuksesta ja tutkimuksesta, ja ne vastaavat akateemisesta toiminnastaan itsenäisesti yliopiston strategian, ohjeistusten sekä vuosittaisen toimintasuunnitelman ja budjetin puitteissa.

Aalto-yliopisto ja sen tytäryhtiöt muodostavat Aalto-yliopistokonsernin. Yliopistokonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä vastaavat yliopiston hallitus ja rehtori. Rehtori valitsee Aalto-yliopiston edustajat tytäryhtiöiden yhtiökokouksiin, joissa nimetään yhtiöiden hallitusten jäsenet. Tytäryhtiöiden hallitukset valitsevat yhtiöiden toimitusjohtajat, jotka vastaavat tytäryhtiöiden operatiivisesta toiminnasta.

Henkilöstö

Yliopiston henkilöstön määrä henkilötyövuosiksi muutettuna oli 4 052 (3 947 vuonna 2017, 4 066 vuonna 2016). Henkilöstöstä 60 (60, 61) prosenttia kuului opetus- ja tutkimushenkilöstöön, 10 (10, 9) prosenttia opetus- ja tutkimusassistentteina työskenteleviin perusopiskelijoihin ja 30 (30, 30) prosenttia muihin henkilöstöryhmiin. Yhteensä 21 (21, 23) prosenttia henkilöstöstä oli tohtoriopiskelijoita.

Henkilöstöstä 37 (39, 40) prosenttia oli vakituudessa työsuhteessa ja 86 (85, 85) prosenttia työskenteli kokopäiväisenä. Naisten osuus henkilöstöstä oli 39 (39, 38) prosenttia. Seuraavan kymmenen vuoden kuluessa 16 (16, 16) prosenttia henkilöstöstä täyttää vähintään 65 vuotta. Yliopiston voimakasta kansainvälistymistä kuvaa ulkomaisen henkilöstön osuus, joka oli 29 (27, 23) prosenttia.

Vuoden 2018 lopussa yliopistossa toimi 389 (386, 386) professoria, joista 150 (139, 140) määräaikaisena. Professoreista 20 (20, 19) prosenttia oli naisia. Noin 36 (35, 35) prosenttia professoreista täyttää vähintään 65 vuotta seuraavan kymmenen vuoden kuluessa.

Aalto-yliopistokonsernin henkilöstön keskimääräinen lukumäärä oli 4 212 (4 112, 4 201). Yliopistokonsernin henkilöstökulut olivat 240 (228, 237) miljoonaa euroa, joista yliopiston osuus oli 228 (218, 228) miljoonaa euroa. Yliopiston hallituksen jäsenille ja rehtorille sekä konserniyhtiöiden hallitusten jäsenille ja toimitusjohtajille maksettiin palkkoja ja palkkioita yhteensä 1,3 (1,2, 1,4) miljoonaa euroa.

Kampus

Yliopisto toteutti pitkäjänteistä kampuskehitysohjelmaansa saattamalla valmiiksi Väreeseen uudisrakennuksen Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulun käyttöön. Lisäksi valmistui kauppakeskus A Bloc, joka on lisännyt merkittävästi kaupallisten palvelujen tarjontaa Otaniemen alueella. Kauppakorkeakoulun uuden rakennuksen osalta rakennustyöt viimeisteltiin alkuvuodesta 2019 ja Kauppakorkeakoulu muutti tiloihin helmikuussa 2019. A Grid -startupkeskus avautui Sähkötekniikan korkeakoulun entisissä tiloissa osoitteessa Otakaari 5.

Lämpömiehenkuja 2:ssa valmistui tilat Espoon kaupungin päiväkodille ja ala-asteelle ja Lämpömiehenkuja 3:ssa puolestaan aloitettiin rakennustyöt kaupungin yläastetta varten. Vuorimiehentie 2:ssa aloitettiin kehityshanke yhdessä Geologian tutkimuskeskuksen (GTK) ja VTT:n kanssa materiaalitekniikan huippututkimuskeskuksen rakentamiseksi.

Joulukuun lopussa yliopiston tiloista yhteensä 47 500 (29 500) neliometriä oli vuokrattu yliopiston kumppaneille. Suurimpia vuokralaisia olivat Espoon kaupunki, VTT ja Fortum.

Tilatiivistysohjelman ansiosta yliopiston tilankäyttöä vähennettiin yhteensä 11 (9) prosenttia vuonna 2018. Yliopiston toimintaa tiivistettiin Otaniemen kampukselle, kun Arabian kampuksen tiloista luovuttiin kesällä 2018. Yliopistolla on omassa käytössään toimitiloja yhteensä 228 000 (256 000) neliometriä, joista Otaniemen kampuksella 203 000 (210 000), Töölön kampuksella 20 000 (21 000) ja muissa toimipisteissä yhteensä 4 000 (4 000) neliometriä. Yliopiston tilakustannukset olivat vuoden aikana yhteensä 52 (48) miljoonaa euroa.

Joustavan kampuskehittämisen jatkamiseksi yliopiston kiinteistöomaisuus jaettiin vuoden 2018 alussa keskinäisiin kiinteistöyhtiöihin, joiden hallinnoinnista vastaa Aalto-yliopistokiinteistöt Oy.

Sijoitustoiminta

Aalto-yliopisto harjoittaa pitkäjänteistä vastuullista sijoitustoimintaa tukeakseen yliopiston strategian toteuttamista. Sijoitustoiminnan tavoitteena on pääoman reaaliarvon säilyttäminen ja kasvattaminen pitkällä aikavälillä, sekä tasaisen ja ennustettavan tulovirran tarjoaminen yliopistotoiminnan rahoittamiseksi keskipitkällä aikavälillä. Pääoman reaaliarvon säilyttäminen turvaa sukupolvien välisen tasa-arvon mahdollistamalla pääoman ja sen yliopiston toimintaan tarjoaman rahoituksen säilymisen ostovoimaltaan samana yli ajan.

Vuoden lopussa sijoitussalkun markkina-arvo oli 983 (1 051) miljoonaa euroa. Vuonna 2018 sijoitustoiminnan kumuloituneesta reaalitytöstä rahoitettiin yliopiston toimintaa 15 miljoonalla eurolla. Sijoitussalkkua puolestaan kasvatti vuoden aikana tehty 7,5 miljoonan euron siirto Tenure Track -rahastoon. Sijoitussalkun keskimääräinen vuosituotto toiminnan alusta lukien on ollut 3,9 prosenttia kulujen jälkeen. Vuonna 2018 sijoitussalkun tuotto oli -6,0 (6,5) prosenttia kulujen jälkeen. Vuoden lopussa 37 (44) prosenttia salkusta oli korkosijoituksissa, 52 (52) prosenttia osakesijoituksissa ja 11 (4) prosenttia hajauttavissa strategioissa.

Aalto-yliopisto on sitoutunut noudattamaan vastuullisen sijoittamisen periaatteita. Yliopisto on Finland's Sustainable Investment Forum (FINSIF) jäsen.

Suluissa olevat luvut viittaavat vuoden 2017 ja 2016 lukuihin, ellei toisin mainita.

Kestävä kehitys

Kestävä kehitys ja vastuullisuus ovat Aalto-yliopiston strategian ja yhteisten arvojen keskeisiä tekijöitä. Yliopisto huomioi kestävän kehityksen ja vastuullisuuden opetuksessa, tutkimuksessa ja muussa toiminnassa. Myös kampuksen kehittäminen on keskeisessä roolissa kestävän kehityksen edistämiseksi.

Merkittäviä kestävän kehityksen tutkimushankkeita käynnistyi vuoden 2018 aikana. Euroopan komission kutsusta Outotec yhdessä Aalto-yliopiston kanssa koordinoi Euroopan akkualan kierrätyksen tutkimusta. Aalto-yliopisto sai Suomen Akatemian lippulaivarahoituksen materiaalien biotalouden -osaamiskeskittymälle, joka kehittää uusia biopohjaisia materiaaleja kestävän kehityksen turvaamiseksi.

Yliopiston aktiivinen yhteistyö osana kansallisia ja kansainvälisiä verkostoja jatkui. Aalto-yliopisto allekirjoitti yliopistojen kansainvälisen kestävän kehityksen tavoitteiden SDG Accord -sitoumuksen ensimmäisenä yliopistona Suomessa. Allekirjoituksellaan Aalto sitoutuu edistämään YK:n kestävän kehityksen tavoitteita osana opetusta, tutkimusta, innovaatiotoimintaa ja kampuskehitystä.

Riskienhallinta

Riskienhallinta on olennainen osa Aalto-yliopiston johtamisjärjestelmää ja tukee yliopiston strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista. Strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseksi yliopisto pääsääntöisesti hyväksyy riskejä, jotka ovat suhteessa saavutettavaan hyötyyn ja vahingon laajuuteen ja todennäköisyyteen. Yliopiston strategia on välttää riskejä, joista ei ole odotettavissa vastaavaa hyötyä, tai kustannustehokkaasti vähentää riski hyväksyttävälle tasolle.

Aalto-yliopiston toimintaympäristön merkittävimmät riskit liittyvät yliopiston taloudellisten toimintaedellytysten turvaamiseen pitkällä aikavälillä. Yliopistosektorin julkisen rahoituksen ennakoimattomuus ja liian nopea uudelleensuuntaaminen saattavat vaarantaa yliopiston pitkäjänteisen akateemisen toiminnan. Rahoitusmarkkinoiden epävarmuudesta voi aiheutua riskejä, jotka voivat vaikuttaa haitallisesti yliopiston sijoitusvarallisuuteen, sijoitustuottojen käyttöpoltiikkaan ja siten rahoitukseen pitkällä aikavälillä.

Yliopiston kampusinvestointiohjelman merkittävin vaihe on lähestymässä loppuaan ja siihen liittyvien riskien todennäköisyys on alentunut. Yliopiston tilasäästöohjelma kuitenkin jatkuu vielä, ja yliopistolta vapautuvien tilojen ulosvuokraus ja myynti ulkopuolisille tahoille saattaa vaikeutua Suomen taloudellisen tilanteen ja pääkaupunkiseudun toimitilojen ylitarjonnan seurauksena.

Yliopiston omaisuusvakuutuksen periaatteena on keskeisten omaisuserien vakuuttaminen kohtuullisen korkealla omavastuulla. Vakuutuksilla turvataan ne omaisuserät, jotka ovat yliopiston toiminnan kannalta olennaisia ja merkittäviä. Yliopistolla on lisäksi vastuuvakuutus, joka kattaa yliopistotoiminnasta kolmansille osapuolille aiheutuneita vahinkoja sekä johdon vastuuvakuutus, joka kattaa yliopiston johdon sekä yliopiston ja sen tytäryhtiöiden hallitusten jäsenten aiheuttamat taloudelliset vahingot.

Taloudellinen asema

Yliopiston pro forma -tuloslaskelman mukaiset operatiivisen toiminnan tuotot olivat 347 miljoonaa euroa, mikä merkitsi yhden prosentin kasvua edellisen tilikauden 345 miljoonasta eurosta (353 M€ vuonna 2016). Pääasiallisia tulonlähteitä olivat 219 (229, 237) miljoonan euron valtionrahoitus sekä hankeavustukset: Suomen Akatemialta 51 (45, 40) miljoonaa euroa, Euroopan unionilta 21 (19, 21) miljoonaa euroa ja Business Finlandilta 15 (18, 23) miljoonaa euroa.

Yliopiston pro forma -tuloslaskelman mukaiset operatiivisen toiminnan kulut olivat 365 miljoonaa euroa, mikä merkitsi seitsemän prosentin nousua edellisen vuoden 341 miljoonasta eurosta (358 M€ vuonna 2016). Henkilöstö- ja tilakulut muodostivat valtaosan kuluista. Henkilöstökulujen osuus oli 62 (64, 63) prosenttia ja tilakulujen osuus 14 (14, 18) prosenttia operatiivisen toiminnan kuluista. Henkilöstökulut nousivat viisi prosenttia edellisestä vuodesta pääasiassa henkilöstön määrän kasvun seurauksena. Tilakulut nousivat yhdeksän prosenttia edellisestä vuodesta. Tilakulujen nousun suurimmat selittävät tekijät ovat kirjanpitolain edellyttämä vuokrakuluihin tehty pakollinen varaus koskien pitkäaikaisesti vuokrattuja tiloja, jotka eivät ole enää yliopiston käytössä, sekä Väreän valmistumisen myötä nousseet vastikkeet.

Yliopiston pro forma -tuloslaskelman mukainen operatiivisen toiminnan alijäämä oli 18 (ylijäämä 4, alijäämä 5) miljoonaa euroa.

Varainhankinnan ylijäämä oli 2 (11, 10) miljoonaa euroa. Lahjoitusten määrässä tapahtunut lasku johtui pääosin valtion vastinrahakampanjan päättymisestä vuonna 2017. Vastinrahakampanjan aikana yliopisto sai poikkeuksellisen paljon lahjoituksia. Varainhankinnan tuotot koostuivat saaduista lahjoituksista ja kulut pääasiassa henkilöstökuluista ja ostetuista palveluista. Saatujen lahjoitusten aktivointi taseen sidottuihin rahastoihin on esitetty tuloslaskelman rivillä Sidottujen rahastojen muutos.

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan alijäämä oli yhteensä 64 miljoonaa euroa. Nykyisten kirjanpitosäännösten mukaisesti sijoitus- ja rahoitustoiminnan yli-/alijäämä sisältää sekä toteutuneet että realisoitumattomat voitot ja tappiot. Uuteen kirjaustapaan siirtymisen vaikutus vuoden 2018 sijoitus- ja rahoitustoiminnan alijäämään oli -88 miljoonaa euroa aiempaan kirjaamistapaan verrattuna. Vuoden 2018 sijoitustoiminnan alijäämä muodostui pääasiassa sijoitussalkun realisoitumattomasta arvonalaskusta, johtuen vuoden lopun negatiivisesta markkinakehityksestä. Allokatiomuutoksista ja sijoitusrahastojen vaihdosta syntyi myyntivoittoa.

Yliopiston tilikauden alijäämä oli 85 (ylijäämä 92, 16) miljoonaa euroa, mikä oli -25 (27, 4) prosenttia operatiivisista tuotoista.

Yliopiston taseen loppusumma oli 1 669 (1 657, 1 545) miljoonaa euroa.

Suluissa olevat luvut viittaavat vuoden 2017 ja 2016 lukuihin, ellei toisin mainita.

Vastaavissa Sijoitusten tasearvo laski 1 007 miljoonaan euroon (1 113 M€, 1 127 M€) sijoitusten markkina-arvojen laskun takia. Pitkäaikaiset saamiset kasvoivat 474 miljoonaan euroon (371 M€, 260 M€) annettujen konsernin sisäisten kiinteistölainojen kasvun seurauksena.

Vastattavissa Pääomarahasto kasvoi 441 miljoonaan euroon (437 M€, 412 M€) opetus- ja kulttuuriministeriön tekemän pääomittamisen myötä. Käyvän arvon rahaston pääoma kirjattiin IFRS 9 -standardiin siirtymisen vuoksi vapaisiin rahastoihin (pääoma 99 M€ vuonna 2017, 138 M€ vuonna 2016). Muut sidotut rahastot pysyivät 59 miljoonassa eurossa (59 M€, 47 M€). Vapaat rahastot kasvoivat 260 miljoonaan euroon (245 M€, 138 M€). Vapaiden rahastojen muutoksista merkittävimpiä olivat käyvän arvon rahaston siirto vapaisiin rahastoihin ja sijoitustoiminnan alijäämän kattaminen vapaista rahastoista. Pitkäaikainen vieras pääoma kasvoi 307 miljoonaan euroon (274 M€, 268 M€) otettujen pankkilainojen vuoksi. Lyhytaikainen vieras pääoma kasvoi 138 miljoonaan euroon (81 M€, 65 M€) konsernin sisäisen pankin käyttöön ottamisen vuoksi. Sisäisessä pankissa säätiön tytäryhtiöiden kassavarat ovat säätiön hallussa ja säätiön velkaa tytäryhtiöille.

Rahoituslaskelmassa Toiminnan rahavirta laski 11 (32, -5) miljoonaan euroon. Toiminnan rahavirtaa kuluttivat kasvaneet henkilöstö- ja muut toiminnan kulut sekä yleisavustusten pienentyminen. Investointien rahavirta oli 29 (-57, -234) miljoonaa euroa. Investointien rahavirrasta 44 (-14, 30) miljoonaa euroa liittyi sijoitustoimintaan ja -15 (-14, -7) miljoonaa euroa opetus- ja tutkimusinfrastruktuuri- ja IT-investointeihin. Konsernin sisäisen pankin käyttöönottamisen seurauksena annetut lainat ja sisäisen pankin saldot ilmoitetaan vuonna 2018 nettomääräisinä rahoituksen rahavirrassa. Rahoituksen rahavirta oli -2 (22, 267) miljoonaa euroa. Sisäisen pankin tuomien muutosten lisäksi suurimmat muutokset rahoituksen rahavirrassa olivat vuonna 2017 saatu kertaluontoinen pääomitus OKM:ltä ja otetut pitkäaikaiset pankkilainat. Yliopiston rahavirta oli 38 (-3, 28) miljoonaa euroa.

TUNNUSLUKUJA, miljoonaa euroa	2018	2017	2016
Varsinaisen toiminnan tuotot	347	345	353
Varsinaisen toiminnan ylijäämä	-18	4	-5
Ylijäämä sijoitustoiminnasta	-64	90	22
Ylijäämä varainhankinnasta	2	11	10
Tilikauden ylijäämä	-85	92	16
Rahavarojen muutokset	38	-3	28
Vastaavaa yhteensä	1 669	1 657	1 545
Oma pääoma yhteensä	1 221	1 302	1 213
Vieras pääoma yhteensä	446	355	332

Lähipiiritoimet

Aalto-yliopistolla on lähipiirirekisteri, joka kattaa tarvittavat lähipiirin tiedot käytettävissä olevin osin. Lähipiirirekisteri päivitetään vuosittain, ja se sisältää yliopiston ja sen tytäryhtiöiden päättäjät ja heidän perheenjäsenensä.

Yhteenveto taloudellisista toimista lähipiirin kanssa on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Konserni

Aalto-yliopistokonsernin kokonaistuotot olivat 418 (488) miljoonaa euroa ja kokonaiskulut 506 (395) miljoonaa euroa. Yliopistokonsernin tilikauden alijäämä oli 88 (ylijäämä 93) miljoonaa euroa.

Yliopistokonsernin taseen loppusumma oli vuoden lopussa 1 671 (1 712) miljoonaa euroa. Taseen loppusumman lasku sisälsi yliopiston sijoitussalkun arvon laskun, ja merkittävän investoinnin uusiin rakennuksiin. Konsernin omavaraisuusaste oli 76 (79) prosenttia. Aalto-yliopistokonsernin toiminnan rahavirta oli 23 (52) miljoonaa euroa ja investointien rahavirta -47 (-86) miljoonaa euroa. Rahoituksen rahavirta oli 48 (21) miljoonaa euroa. Konsernin rahavirta oli 24 (-13) miljoonaa euroa.

Aalto-yliopistokiinteistöt Oy:n kokonaisjakautumisen myötä yliopiston kiinteistöomaisuus jakautui 1.1.2018 toimintansa aloittaneisiin keskinäisiin kiinteistöyhtiöihin. Samalla aikaisempi alakonserni muuttui yliopiston suoraan omistamiseksi yhtiöiksi.

Aalto University Executive Education -al konsernin liikevaihto oli 22 (20) miljoonaa euroa ja voitto 1,0 (0,6) miljoonaa euroa.

Kaikki konserniyhtiöt ovat laatineet omat tilinpäätöksensä tilikaudelta 2018.

Tilintarkastaja

Tilikaudella yliopiston tilintarkastajana toimi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab.

Oleelliset tapahtumat tilikauden jälkeen

Tilikauden päättymisen jälkeen sijoitusmarkkinoiden kehitys on kääntynyt jälleen positiiviseksi, minkä seurauksena Aalto-yliopiston sijoitussalkun markkina-arvo on noussut merkittävästi tilikauden päättymisen jälkeen.

Tilikauden päättymisen ja tilinpäätöksen laatimisen välillä ei ollut muita oleellisia yliopistokonsernin taloudelliseen tilanteeseen vaikuttavia tapahtumia, joilla olisi ollut vaikutusta vuoden 2018 tilinpäätökseen.

Tilinpäätös 2018

Tilintarkastettu

AALTO-KORKEAKOULUSÄÄTIÖN PRO FORMA -TULOSLASKELMA, 1 M€

Pro forma -tuloslaskelma ei ole kirjanpitolain mukainen, eikä sitä ole tilintarkastettu

VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTOT	2018	%	2017	%	2016	%	2015	%	2014	%	2013	%	2012	%
Yliopistolakiin perustuva valtionrahoitus	219	63 %	229	66 %	237	67 %	254	68 %	266	69 %	275	66 %	271	64 %
Business Finland	15	4 %	18	5 %	23	6 %	26	7 %	31	8 %	38	9 %	41	10 %
Suomen Akatemia	51	15 %	45	13 %	40	11 %	35	10 %	31	8 %	34	8 %	32	8 %
Euroopan unioni	21	6 %	19	5 %	21	6 %	19	5 %	21	5 %	20	5 %	20	5 %
Yritysrahoitus	12	4 %	12	4 %	13	4 %	13	3 %	14	4 %	22	5 %	26	6 %
Muu rahoitus	24	7 %	21	6 %	19	5 %	24	6 %	23	6 %	29	7 %	30	7 %
Sidottujen rahastojen käyttö	4	1 %	1	0 %	1	0 %	1	0 %	1	0 %	2	0 %	0	0 %
YHTEENSÄ	347	100 %	345	100 %	353	100 %	372	100 %	389	100 %	418	100 %	421	100 %
VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT														
Akateeminen henkilöstö	160	44 %	153	45 %	162	45 %	172	45 %	174	43 %	179	43 %	181	43 %
Palveluhenkilöstö	67	18 %	64	19 %	65	18 %	73	19 %	83	21 %	87	21 %	86	20 %
Tilakulut	52	14 %	48	14 %	65	18 %	67	17 %	68	17 %	71	17 %	66	16 %
Palvelujen ostot	39	11 %	29	8 %	26	7 %	28	7 %	28	7 %	35	8 %	36	9 %
Poistot	10	3 %	9	3 %	8	2 %	8	2 %	7	2 %	7	2 %	7	2 %
Muut kulut	36	10 %	38	11 %	32	9 %	37	10 %	40	10 %	42	10 %	48	11 %
YHTEENSÄ	365	100 %	341	100 %	358	100 %	385	100 %	400	100 %	420	100 %	424	100 %
VARSINAISEN TOIMINNAN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-18		4		-5		-12		-11		-2		-4	
Yli-/alijäämä sijoitustoiminnasta	-64		90		22		30		39		31		29	
Yli-/alijäämä varainhankinnasta	2		11		10		1		5		5		4	
Tuloverot	0		0		0		0		0		0		0	
Siirto sidottuihin rahastoihin	-5		-13		-12		0		0		0		0	
YLI-/ALIJÄÄMÄ	-85		92		16		18		33		33		29	

SÄÄTIÖN TULOSLASKELMA, 1 000 €

	Liite	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
VARSINAINEN TOIMINTA			
Tuotot			
Avustustuotot	2	98 318	93 667
Liiketoiminnan tuotot	6	9 555	8 766
Muut tuotot		15 412	12 829
		123 285	115 261
Kulut			
Henkilöstökulut	4	227 417	216 833
Poistot ja arvonalentumiset	7	10 182	9 347
Muut kulut	5	127 451	114 675
		365 050	340 855
VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		-241 765	-225 593
VARAINHANKINTA			
Tuotot			
Lahjoitukset		2 614	11 004
Kulut			
Varainhankinnan kulut		607	430
Varainhankinta yhteensä		2 007	10 574
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ VARAINHANKINNAN JÄLKEEN		-239 758	-215 019
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA			
Tuotot			
Osinkotuotot		4 291	2 894
Korkotuotot		5 163	3 886
Myyntivoitot		31 026	98 239
Muut tuotot		6 286	3 327
		46 766	108 345
Kulut			
Korkokulut		3 278	4 157
Myyntitappiot		5 814	1 460
Muut kulut		13 569	6 644
		22 662	12 261
Käyvän arvon muutos			
Käyvän arvon muutos *		-88 019	-6 043
Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä		-63 916	90 041
YLEISAVUSTUKSET			
Yliopistolain mukainen valtionrahoitus		219 144	229 030
YLIJÄÄMÄ ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		-84 530	104 053
TILINPÄÄTÖSSIIRROT			
Sidottujen rahastojen muutos		-556	-12 210
Tuloverot	8	284	218
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-85 370	91 625

*) Vuonna 2017 vain johdannaisten arvon muutos.

SÄÄTIÖN TASE, 1 000 €

	Liite	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
	9		
Aineettomat oikeudet		1 147	1 204
		1 147	1 204
Aineelliset hyödykkeet			
	10		
Rakennukset ja rakennelmat		43	64
Koneet ja kalusto		31 402	27 740
Muut aineelliset hyödykkeet		229	215
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		3 476	1 352
		35 150	29 370
Sijoitukset			
	12		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		75 295	74 045
Osuudet osakkuusyhteisöissä		3 308	3 160
Osuudet omistusyhteisöissä		3 215	3 215
Muut osakkeet ja osuudet	13	924 746	1 032 760
		1 006 565	1 113 180
		1 042 862	1 143 755
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ			
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Valmiit tuotteet		59	0
		59	0
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset			
Saamiset, omistusyhteisöryitykset		2 000	2 000
Lainasaamiset, konserni	14	470 275	369 480
ALV-kompensaatio-saamiset		1 780	0
Muut saamiset		52	0
		474 107	371 480
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	15	32 445	31 887
Lyhytaikaiset saamiset, konserni		452	7 182
Muut saamiset		5 088	10 534
Siirtosaamiset	15	12 989	29 139
		50 974	78 742
		101 129	62 907
Rahat ja pankkisaamiset			
		101 129	62 907
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ			
		626 268	513 129
VASTAAVAA YHTEENSÄ			
		1 669 130	1 656 884

SÄÄTIÖN TASE, 1 000 €

	Liite	31.12.2018	31.12.2017
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA	17		
Peruspääoma		280 000	280 000
Pääomarahasto		440 885	436 762
Toimintapääoma		154 644	154 644
Käyvän arvon rahasto		0	99 048
Muut sidotut rahastot	18		
Tulouttavat sidotut rahastot		20 485	23 311
Pääomittavat sidotut rahastot		39 006	35 624
Vapaat rahastot	19		
Tenure Track -rahasto		23 880	17 500
Sijoitustoiminnan ylijäämien rahasto		236 293	227 567
Muu oma pääoma			
Edellisten tilikausien ylijäämä	17	48 584	25 991
Tilikauden yli-/alijäämä	17	-22 438	1 583
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		1 221 338	1 302 029
PAKOLLISET VARAUKSET		2 065	0
VIERAS PÄÄOMA	20		
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoituslaitoksilta		298 571	262 500
ALV-kompensaatiovelka		0	3 067
Investointiavustusten palautusvastuu		2 589	1 918
Muut pitkäaikaiset velat		6 122	6 115
		307 282	273 601
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoituslaitoksilta		5 929	2 500
Saadut ennakot		31 582	30 323
Ostovelat		9 283	11 976
ALV-kompensaatiovelka		2 046	0
Velat saman konsernin yrityksille		55 385	55
Muut velat		11 652	15 425
Siirtovelat		22 568	19 165
		138 445	81 253
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		445 727	354 854
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		1 669 130	1 656 884

SÄÄTIÖN RAHOITUSLASKELMA, 1 000 €

	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Varsinaisen toiminnan kulujaämä	-241 765	-225 605
Edelliseen sisältyvät poistot	10 182	9 347
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden muutos	-59	0
Korottomien saamisten muutos	26 904	-7 659
Korottomien velkojen muutos	-4 766	16 647
Varsinaisen toiminnan rahavirta	-209 503	-207 270
Varainhankinnan rahavirta	1 357	10 574
Saadut yleisavustukset	219 144	229 030
Maksetut välittömät verot	-276	-218
TOIMINNAN RAHAVIRTA (A)	10 722	32 116
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-15 905	-14 240
Saadut investointiavustukset	1 146	658
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0	12
Investoinnit sijoituksiin	-435 548	-404 538
Luovutustulot sijoituksista	480 701	392 610
Sijoitusten muut nettotuotot	-1 108	-2 083
Annetut lainat	0	-28 980
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA (B)	29 286	-56 562
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Oman pääoman muutokset	4 123	24 285
Lainakannan muutokset		
Konsernin nettolainat*	-45 410	0
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-2 500	-2 500
Pitkäaikaisten pankkilainojen nostot	42 000	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA (C)	-1 787	21 785
RAHAVAROJEN MUUTOS (A+B+C)	38 222	-2 661
Rahavarat tilikauden alussa	62 907	65 568
Rahavarat tilikauden lopussa	101 129	62 907
RAHAVAROJEN MUUTOS	38 222	-2 661

*) Aalto-konserni otti 1.1.2018 käyttöön konsernin sisäisen pankin. Sisäisen pankin saamis- ja velkasuhteen muutokset esitetään tässä.

KONSERNITULOSLASKELMA, 1 000 €

	Liite	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
VARSAINAINEN TOIMINTA			
Tuotot			
Avustustuotot	2	98 388	93 731
Liiketoiminnan tuotot		36 847	31 353
Muut tuotot		15 865	18 329
		151 100	143 412
Kulut			
Henkilöstökulut	4	238 682	227 149
Poistot ja arvonalentumiset	7	27 885	24 484
Muut kulut	5	130 933	116 192
		397 501	367 825
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta		-10	-20
VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		-246 411	-224 433
VARAINHANKINTA			
Tuotot			
Lahjoitukset		2 614	11 004
Kulut			
Varainhankinnan kulut		607	430
Varainhankinta yhteensä		2 007	10 574
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ VARAINHANKINNAN JÄLKEEN		-244 404	-213 859
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA			
Tuotot		41 343	104 610
Kulut		15 027	7 547
Käyvän arvon muutos		-88 019	-6 043
Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä		-61 703	91 020
YLEISAVUSTUKSET			
Yliopistolain mukainen valtionrahoitus		219 144	229 030
YLIJÄÄMÄ ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA, VEROJA JA VÄHEMMISTÖOSUUKSIA		-86 963	106 191
TILINPÄÄTÖSSIIRROT			
Sidottujen rahastojen muutos		-556	-12 210
Tuloverot	8	617	663
Vähemmistöosuudet		0	-5
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-88 137	93 313

KONSERNITASE, 1 000 €

	Liite	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	9	3 007	1 307
Aineelliset hyödykkeet	10		
Maa- ja vesialueet		40 033	39 022
Rakennukset ja rakennelmat		414 443	310 305
Koneet ja kalusto		57 365	48 492
Muut aineelliset hyödykkeet		5 177	2 892
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat		48 324	104 820
		565 341	505 531
Sijoitukset	12		
Osuudet osakkuusyrityksissä		3 734	5 415
Muut osakkeet ja osuudet	13	931 843	1 036 339
		935 577	1 041 754
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		1 503 925	1 548 592
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus		59	16
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset		3 139	1 277
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset		34 494	34 537
Muut saamiset		7 481	13 001
Siirtosaamiset	15	13 406	30 136
		55 381	77 674
Rahat ja pankkisaamiset		108 219	84 074
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		166 798	163 041
VASTAAVAA YHTEENSÄ		1 670 723	1 711 633
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA	17		
Peruspääoma		280 000	280 000
Pääomarahasto		440 885	436 762
Toimintapääoma		154 644	154 644
Käyvän arvon rahasto		0	99 048
Muut sidotut rahastot	18	59 491	58 934
Vapaat rahastot	19	260 173	245 067
Edellisten tilikausien ylijäämä	17	76 637	51 583
Tilikauden yli-/alijäämä	17	-25 562	3 239
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		1 246 268	1 329 277
VÄHEMMISTÖOSUUKSET		0	94
PAKOLLISET VARAUKSET		2 119	68
VIERAS PÄÄOMA	20		
Pitkäaikainen			
Lainat rahoituslaitoksilta		306 175	271 530
Saadut ennakot		2 589	4 986
Muut velat		6 122	6 115
Pitkäaikainen vieras pääoma		314 885	282 631
Lyhytaikainen			
Lainat rahoituslaitoksilta		6 362	3 101
Saadut ennakot		35 616	33 855
Ostovelat		16 891	15 116
Laskennalliset verovelat		6 867	7 543
Muut velat		16 298	18 360
Siirtovelat		25 418	21 588
Lyhytaikainen vieras pääoma		107 452	99 563
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		422 337	382 194
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		1 670 723	1 711 633

KONSERNIRAAHOITUSLASKELMA, 1 000 €

	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Varsinaisen toiminnan kulujäämä	-246 411	-224 413
Edelliseen sisältyvät poistot	27 885	24 484
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden muutos	-44	9
Korottomien saamisten muutos	20 432	-4 825
Korottomien velkojen muutos	2 630	17 379
Varsinaisen toiminnan rahavirta	-195 508	-187 365
Varainhankinnan rahavirta	1 357	10 574
Saadut yleisavustukset	219 144	229 030
Maksetut välittömät verot	-1 650	-243
TOIMINNAN RAHAVIRTA (A)	23 343	51 996
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-89 396	-85 997
Saadut investointiavustukset	1 146	658
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	33	21 141
Investoinnit sijoituksiin	41 924	-22 102
Sijoitusten muut nettotuotot	-1 149	-33
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA (B)	-47 442	-86 333
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Oman pääoman muutokset	4 123	24 285
Lainakannan muutokset		
Lyhytaikaisten lainojen nostot	5 761	0
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-2 500	-32
Pitkäaikaisten lainojen nostot	42 000	0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-1 139	-3 059
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA (C)	48 245	21 194
RAHAVAROJEN MUUTOS (A+B+C)	24 145	-13 143
Rahavarat tilikauden alussa	84 074	100 796
Rahavarat tilikauden lopussa	108 219	87 653
RAHAVAROJEN MUUTOS	24 145	-13 143

Aalto-korkeakoulusäätiö

Aalto-korkeakoulusäätiö muodostaa konsernin, jonka kotipaikka on Helsinki.

Aalto-korkeakoulusäätiön tilinpäätös on saatavilla Aalto-korkeakoulusäätiön tiloista Otakaari 24, 02150 Espoo.

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden muutokset

Aalto-korkeakoulusäätiö otti käyttöön rahoitusomaisuuden kirjaamisessa KPL 5.2a §:n mukaisesti IFRS 9 -standardin 1.1.2018, jolloin rahoitusinstrumenttistandardi tuli voimaan pakollisena säädöksenä. Standardi koskee rahoitusvarojen luokittelua ja arvostamista sekä kirjaamista. Säätiön kaikki rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Rahoitusvelat kirjataan jaksotettuun hankintamenuun lukuun ottamatta johdannaisvelkoja, jotka kirjataan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Vuoden 2017 tuloslaskelman vertailutietoja ei ole päivitetty.

Taseen käyvän arvon rahasto 31.12.2017, arvo 99.047.892 euroa, kirjattiin edellisten vuosien ylijäämiin.

IFRS 9:än mukaiseen kirjaustapaan siirtymisen vaikutus säätiön vuoden 2018 tulokseen oli -88.443.000 euroa aiempaan kirjaamistapaan verrattuna. Muutos aiheutui rahastositousten arvostusten kirjaamisesta tulosvaikutteisesti.

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Säätiön tilinpäätös on laadittu noudattaen kirjanpitolakia (1336/1997) ja opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) antamaa Yliopistojen taloushallinnon koodistoa (1/500/2013). Rahoitusvarat ja -velat kirjataan IFRS 9 -standardia noudattaen käypään arvoon tulosvaikutteisesti tai jaksotettuun hankintamenuun. Rahoitusvaroja ja -velkoja koskevat liitetiedot esitetään soveltuvin osin IFRS 7 -standardin mukaisina.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet arvostetaan hankintamenuun, josta vähennetään kertyneet suunnitelman mukaiset poistot. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomista hyödykkeistä tasapoistona ja aineellisista hyödykkeistä tasapoistona tai menojäännöspois-
toina. Aktivoitavan omaisuuden hankintamenu alaraja on 10 000 euroa.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Omaisuusryhmä	Poistomenetelmä	Poisto aika
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	4–10 vuotta
Rakennukset	Tasapoisto	23–40 vuotta
Pitkäkestoiset opetus- ja tutkimuslaitteet, raskaat työkonet	Tasapoisto	10–15 vuotta
Koneet, laitteet ja kalusteet	Tasapoisto/ menojäännöspoisto	4–5 vuotta/25 %

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenuun tai sitä alempaan jälleenhankintahintaan tai todennäköiseen myyntihintaan.

Sijoitus- ja rahoitusomaisuuden arvostus

Sijoitus- ja rahoitusarvopaperit on arvostettu markkina-arvoon.

Vapaat rahastot

Vapaisiin rahastoihin siirretään vuosittainen sijoitustoiminnan ylijäämä. Siirto tehdään ennen tilinpäätöksen vahvistamista. Hallitus päättää rahastojen käytöstä yliopiston toiminnan rahoittamiseksi.

Käyvän arvon hierarkia

Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista jaetaan kolmeen hierarkiatasoon käyttäen yleisesti käytettäviä laskentamalleja.

Taso 1: Käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla.

Taso 2: Käyvät arvot perustuvat merkittävältä osin muihin tietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat todennettavissa joko suoraan tai epäsuorasti tai käypä arvo on laskettavissa markkinoilta saatavien hintakomponenttien perusteella.

Taso 3: Käyvät arvot perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin tietoihin, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon. Merkittävin noteeraamattomien osakkeiden ja osuuksien erä ovat pääomarahastositoukset.

Rahoitusvarojen ja -velkojen esittäminen liitetiedoissa

Aalto-yliopistokonserni esittää rahoitusvarat ja -velat luokiteltuina alla kuvattuja periaatteita noudattaen.

Rahoitusvarat on luokiteltu arvostusperiaatteiden määrittämistä ja esittämistä varten seuraaviin ryhmiin:

Rahoitusvarojen ryhmä	Instrumentit	Arvostusperiaate
1. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	Rahasto-sijoitukset, korko-, sähkö- ja valuuttajohdannaiset	Käypä arvo, arvonmuutokset kirjataan tulosvaikutteisesti
2. Lainat ja muut saamiset	Myynti- ja lainasaamiset, määräaikaistalletukset ja muut vastaavat saamiset	Jaksotettu hankintameno

Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen alkuperäisen hankinnan yhteydessä hankinnan tarkoituksen perusteella. Mikäli kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti, transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäisiin kirjanpitoarvoihin.

Rahoitusvelat on luokiteltu arvostusperiaatteiden määrittämistä varten seuraaviin ryhmiin:

Rahoitusvelkojen ryhmä	Instrumentit	Arvostusperiaate
1. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	Korko-, sähkö- ja valuuttajohdannaiset	Käypä arvo, arvonmuutokset kirjataan tulosvaikutteisesti
2. Jaksotettuun hankintamenoon kirjatut rahoitusvelat	Velkakirja-instrumentit	Jaksotettu hankintameno

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluiksi tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Johdannaiset

Tilikauden aikana on käytetty korko-, sähkö- ja valuuttajohdannaisia. Johdannaissopimuksiin ei sovelleta suojauslaskentaa. Johdannaiset kirjataan tulosvaikutteisesti kirjanpitolain mukaisesti siten, että sekä realisoituneet että realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sille kaudelle, jonka aikana ne syntyvät. Taseessa johdannaisten käyvät arvot sisältyvät pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin tai saamisiin. Johdannaissopimusten vakuudeksi annettu käteinen on kirjattu taseeseen saamiseksi.

Arvonlisäverokompensaatioita saamisen käsittely

Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) korvaa yliopistoille yliopistolain mukaisesti niiden koulutuspalveluihin sekä muuhun kuin liiketaloudelliseen tutkimukseen liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuuden yliopistoille aiheutuneista kustannuksista. Säätiön juokseva kirjanpito tilikauden aikana on tehty arvonlisäveron osalta nettomenettelyllä. Arvonlisäverokompensaatiovelka on laskettu ministeriön taloushallinnon koodiston periaatteiden mukaisesti.

Tuottojen tuloutusperiaatteet

Yliopiston varsinaisen toiminnan tuotot on tuloutettu syntyneiden kulujen suhteessa. Liiketoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden laskuttamaton liikevaihto on tuloutettu myytävän suoritteen arvioidun valmistumisasteen mukaan. Valmistumisasteen mukaista myyntituloa vastaava saaminen on kirjattu siirtosaamisiin. Projektien ja koulutusohjelmien saamat ennakot on kirjattu saatuihin ennakoihin taseen lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan. Koulutusohjelmien liikevaihto on tuloutettu tilikausille kurssipäivien suhteessa.

Liiketoiminta

Liiketoiminnalla tarkoitetaan toimintaa, joka on verottajan toimesta määritelty elinkeinoverolain nojalla verotettavaksi elinkeinotoiminnaksi. Elinkeinoimintaan kuuluvaksi on kirjanpidossa katsottu sellaiset erikseen elinkeinotoiminnaksi luokitellut projektit, jotka täyttävät verohallinnon määrittelemät elinkeinotoiminnan tuntomerkit.

Eläketurva

Henkilöstön lakisäteinen eläketurva on järjestetty ennen 1.1.1980 syntyneiden, kolmesta aiemmasta yliopistosta siirtyneiden työntekijöiden osalta Kevan kautta ja muiden työntekijöiden osalta ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä. Eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu euromääräiseksi tilinpäätöspäivän Euroopan keskuspankin kurssiin. Tilikauden aikana realisoituneet tapahtumat on muutettu euromääräiseksi tapahtumapäivän kurssiin.

Johdon palkat ja palkkiot

Johdon palkkoihin ja palkkioihin sisällytetään hallituksen jäsenten ja rehtorin palkat ja palkkiot sekä konsernin osalta konserniyhtiöiden hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajien palkat ja palkkiot.

Pro forma -tuloslaskelma

Tasekirjan liitteenä on yliopiston pro forma -tuloslaskelma, jossa tuloslaskelman erät on ryhmitelty virallisesta tuloslaskelmakaavasta poikkeavasti paremman yleiskuvan antamiseksi. Pro forma -tuloslaskelmaa ei ole tilintarkastettu.

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja laajuus

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmällä.

Tilinpäätökseen ei ole yhdistelty Otahalli Oy:tä (25,0 %) eikä Asunto Oy Kartanontanhuaa (31,45 %), koska yhtiöiden yhdisteleminen ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi säätökonsernin taloudellisesta asemasta. Tytäryhtiö Hamilton Lane Aalto Fund SICAV S.à.r.l toimii sijoitusrahastojen rahastona, minkä vuoksi sen tiedot näytetään tilinpäätöksessä rahastosijoituksissa ja yhtiön lukuja ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen. Rahaston vaikutus konsernin lukuihin näkyy konsernin sijoitusvarallisuudessa kuten muutkin sijoitusrahastot. Yhdistely ja sisäisten erien eliminointi eivät olennaisesti parantaisi oikeiden ja riittävien tietojen antamista.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, keskinäiset saamiset ja velat, keskinäiset omistukset samoin kuin sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Konsernissa olevan liikearvon poistoaika on viisi vuotta.

Ulkomaisen konserniyhtiön tuloslaskelma on muutettu EKP:n noteeraamaan tilikauden keskikurssiin ja tase on muutettu euromääräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Muuttamisessa syntyneet kurssierot ja omistuksen eliminoinnissa syntyvä muuntoero on esitetty erässä "Edellisten tilikausien ylijäämä".

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT, 1 000 €

	Säätiö 2018	Säätiö 2017	Konserni 2018	Konserni 2017
1. KOKONAISTUOTOT JA -KULUT				
Tuotot yhteensä	399 704	463 912	417 629	488 328
Kulut yhteensä	485 075	372 287	506 124	395 015
Erotus	-85 370	91 625	-88 494	93 313
2. AVUSTUSTUOTOT				
	Säätiö 2018	Säätiö 2017	Konserni 2018	Konserni 2017
Business Finlandin avustustuotot	15 186	18 207	15 253	18 271
Suomen Akatemian avustustuotot	50 791	45 076	50 791	45 076
Euroopan unionin avustustuotot	21 265	18 688	21 265	18 688
Muut avustustuotot	11 076	11 695	11 079	11 695
Yhteensä	98 318	93 667	98 388	93 731
3. TULOSLASKELMA TOIMINNANALOITTAIN				
	Säätiö 2018	Säätiö 2017		
Koulutustoiminta				
Tuotot				
Avustustuotot	5 402	4 774		
Liiketoiminnan tuotot	521	447		
Muut tuotot	783	666		
	6 706	5 887		
Kulut				
Henkilöstökulut	26 244	26 819		
Poistot	1 333	1 334		
Muut kulut	6 981	6 635		
Osuus yhteisistä kuluista	25 308	25 243		
	59 867	60 032		
Koulutustoiminta yhteensä	-53 161	-54 145		
Tutkimustoiminta				
Tuotot				
Avustustuotot	92 614	86 920		
Liiketoiminnan tuotot	8 933	8 132		
Muut tuotot	13 419	12 133		
	114 966	107 185		
Kulut				
Henkilöstökulut	131 454	123 465		
Poistot	6 678	6 142		
Muut kulut	34 966	30 547		
Osuus yhteisistä kuluista	126 764	116 213		
	299 862	276 367		
Tutkimustoiminta yhteensä	-184 896	-169 182		
Taiteellinen toiminta				
Tuotot				
Avustustuotot	228	39		
Liiketoiminnan tuotot	22	4		
Muut tuotot	33	5		
	283	48		
Kulut				
Henkilöstökulut	935	599		
Poistot	48	30		
Muut kulut	249	148		
Osuus yhteisistä kuluista	902	564		
	2 133	1 341		
Taiteellinen toiminta yhteensä	-1 850	-1 293		
Muu yhteiskunnallinen toiminta				
Tuotot				
Avustustuotot	820	1 967		
Liiketoiminnan tuotot	79	184		
Muut tuotot	119	274		
	1 018	2 425		
Kulut				
Henkilöstökulut	1 394	2 033		
Poistot	71	101		
Muut kulut	371	503		
Osuus yhteisistä kuluista	1 344	1 913		
	3 180	4 550		
Muu yhteiskunnallinen toiminta yhteensä	-2 162	-2 125		

Yhteiset kulut				
Henkilöstökulut	67 381	64 597		
Poistot	2 053	1 741		
Muut kulut	84 884	77 595		
- siirretty toiminnanaloille	-154 319	-143 933		
Yhteiset kulut yhteensä	0	0		
4. HENKILÖSTÖKULUT				
	Säätiö 2018	Säätiö 2017	Konserni 2018	Konserni 2017
Palkat ja palkkiot	192 780	182 919	201 865	191 395
Eläkekulut	31 129	29 314	32 933	30 859
Muut henkilösivukulut	4 388	5 279	4 765	5 573
Yhteensä	228 297	217 512	239 563	227 828
5. MUUT KULUT				
	Säätiö 2018	Säätiö 2017	Konserni 2018	Konserni 2017
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	14 378	14 974	21 746	23 515
Toimitilakulut	51 984	47 668	21 938	17 623
Matkakulut	11 188	11 037	11 426	11 350
Palvelujen ostot	39 634	29 217	54 927	43 865
Muut kulut	10 940	12 534	21 568	19 756
Yhteensä	128 124	115 429	131 605	116 110
6. LIIKETOIMINNAN TULOSLASKELMA				
	Säätiö 2018	Säätiö 2017		
Sisältää vain elinkeinotoiminnan				
LIIKEVAIHTO	9 555	8 766		
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	238	179		
Ulkopuoliset palvelut	484	443		
	721	622		
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	2 289	2 099		
Eläkekulut	377	353		
Muut henkilösivukulut	731	711		
	3 396	3 163		
Poistot (EVL)	8	30		
Liiketoiminnan muut kulut	4 023	3 980		
VOITTO ENNEN VEROJA	1 407	970		
Tuloverot	286	197		
TILIKAUDEN VOITTO	1 121	773		
7. POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
	Säätiö 2018	Säätiö 2017	Konserni 2018	Konserni 2017
Suunnitelman mukaiset poistot				
Aineettomat oikeudet	277	217	277	218
Liikearvo	0	0	183	0
Rakennukset ja rakennelmat	21	24	14 080	12 432
Koneet ja kalusto	9 882	9 105	13 015	11 634
Muut aineelliset hyödykkeet	2	1	284	60
Lisäpoistot	0	0	46	141
Yhteensä	10 182	9 347	27 885	24 484
8. TULOVEROT				
	Säätiö 2018	Säätiö 2017	Konserni 2018	Konserni 2017
Tilikauden verot	284	218	713	164
Laskennallisten verojen muutos	0	0	-95	499
Yhteensä	284	218	617	663

TASEEN LIITETIEDOT, 1 000 €

9. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	Säätiö 2018	Säätiö 2017	Konserni 2018	Konserni 2017
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	2 256	1 923	2 252	1 941
Lisäykset	272	335	274	313
Vähennykset	-52	-2	-52	-2
Poistamaton hankintameno 31.12.	2 476	2 256	2 475	2 252
Kertyneet poistot 1.1.	-1 052	-835	-1 030	-835
Tilikauden poisto	-277	-217	-277	-195
Kertyneet poistot 31.12.	-1 329	-1 052	-1 307	-1 030
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 147	1 204	1 168	1 223
Liikearvo				
Hankintameno 1.1.	0	0	548	461
Lisäykset	0	0	1 914	87
Poistamaton hankintameno 31.12.	0	0	2 462	548
Kertyneet poistot 1.1.	0	0	-464	-417
Tilikauden poisto	0	0	-159	-46
Kertyneet poistot 31.12.	0	0	-623	-464
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	1 839	84
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	1 147	1 204	3 007	1 307
10. AINEELLISET HYÖDYKKEET	Säätiö 2018	Säätiö 2017	Konserni 2018	Konserni 2017
Maa- ja vesialueet				
Hankintameno 1.1.	0	0	39 023	41 116
Lisäykset	0	0	2 856	207
Vähennykset	0	0	-1 846	-2 301
Poistamaton hankintameno 31.12.	0	0	40 033	39 022
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	40 033	39 022
Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno 1.1.	164	164	392 066	380 120
Lisäykset	0	0	122 139	25 410
Vähennykset	0	0	-3 911	-13 464
Poistamaton hankintameno 31.12.	164	164	510 293	392 066
Kertyneet poistot 1.1.	-100	-75	-81 761	-69 294
Tilikauden poisto	-21	-24	-14 089	-12 467
Kertyneet poistot 31.12.	-121	-100	-95 850	-81 761
Kirjanpitoarvo 31.12.	43	64	414 443	310 305
Koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.1.	85 146	69 630	120 153	101 046
Lisäykset	13 674	15 528	21 776	19 959
Muut vähennykset	-129	-12	-208	-852
Poistamaton hankintameno 31.12.	98 691	85 146	141 722	120 153
Kertyneet poistot 1.1.	-57 407	-48 301	-71 662	-60 125
Tilikauden poisto	-9 882	-9 105	-12 694	-11 535
Muuntoero	0	0	-2	-2
Kertyneet poistot 31.12.	-67 289	-57 407	-84 357	-71 662
Kirjanpitoarvo 31.12.	31 402	27 740	57 365	48 492
Muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	216	25	3 509	2 728
Lisäykset	16	191	3 019	781
Vähennykset	0	0	-402	0
Poistamaton hankintameno 31.12.	232	216	6 126	3 509
Kertyneet poistot 1.1.	-1	0	-618	-417
Tilikauden poisto	-2	-1	-332	-201
Kertyneet poistot 31.12.	-3	-1	-950	-618
Kirjanpitoarvo 31.12.	229	215	5 177	2 892
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	1 352	3 152	104 820	65 582
Lisäykset	8 178	4 930	86 204	45 969
Vähennykset	-6 054	-6 730	-142 700	-6 730
Poistamaton hankintameno 31.12.	3 476	1 352	48 324	104 820
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 476	1 352	48 324	104 820
AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	35 150	29 370	565 341	505 531

11. INVESTOINTIAVUSTUKSET	Säätiö 2018	Säätiö 2017
Suomen Akatemia	1 096	658
Muut	49	0
Yhteensä	1 146	658

Saatujen investointiavustusten palautusvastuu 31.12.2018 on 3 630 435 € (vuonna 2017 3 727 509 €).

12. SJOITUSTEN LISÄYKSET JA VÄHENNYKSET	Säätiö 2018	Säätiö 2017	Konserni 2018	Konserni 2017
Osuudet saman konsernin yrityksissä				
Kirjanpitoarvo 1.1.	75 295	156 538	0	0
Lisäykset	0	1 758	0	0
Vähennykset	0	-83 000	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	75 295	75 295	0	0
Osuudet osakkuusyhteisöissä				
Kirjanpitoarvo 1.1.	3 160	3 012	5 415	5 267
Lisäykset	148	148	334	148
Vähennykset	0	0	-2 016	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 308	3 160	3 734	5 415
Osuudet omistusyhteisöissä				
Kirjanpitoarvo 1.1.	3 215	3 215	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 215	3 215	0	0
Muut osakkeet ja osuudet				
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 032 760	964 133	1 032 760	964 133
Lisäykset	307 421	505 236	314 921	508 089
Vähennykset	-415 435	-436 609	-415 838	-435 883
Kirjanpitoarvo 31.12.	924 746	1 032 760	931 843	1 036 339

13. SIOJITUSTOIMINNAN VARALLISUUS	Kotipaikka	Hankinta-arvo 31.12.	Markkina-arvo 31.12.	Kirjanpitoarvo 31.12.
Rahastot*				
Muut osakkeet ja osuudet				
Aktia Emerging Market Local Currency Bond	Suomi	31 200	33 349	33 349
Aktia Emerging Market Local Currency Frontier Bond	Suomi	18 047	18 463	18 463
Aktia Nordic Micro Cap	Suomi	10 829	10 169	10 169
AQR Managed Futures Offshore Fund Class B-EUR	Caymansaaret	25 053	22 169	22 169
AQR Style Premia Offshore Fund Ltd. Class B EUR	Caymansaaret	20 591	17 908	17 908
Capital Four Invest European Loan & Bond Fund	Luxemburg	42 835	47 592	47 592
Concordia G-10 Fixed Income Relative Value Class A	Bermuda	16 616	16 826	16 826
Eaton Vance Parametric Emerging Markets	Irlanti	17 541	20 221	20 221
eQ Europe Stock Index	Suomi	46 481	55 858	55 858
Evli Euro Liquidity	Suomi	40 655	41 853	41 853
Evli Finnish Small Cap	Suomi	10 387	18 576	18 576
Hamilton Lane Aalto Fund	Luxemburg	22 279	21 437	21 437
Investec Emerging Markets Local Currency Debt	Luxemburg	17 118	16 747	16 747
IPM Systematic Macro Fund	Caymansaaret	15 000	14 188	14 188
iShares Core EM IMI UCITS ETF	Irlanti	56 786	54 067	54 067
iShares Core MSCI Japan IMI UCITS ETF	Irlanti	58 864	56 889	56 889
iShares Core S&P 500 UCITS ETF	Irlanti	86 523	88 789	88 789
iShares Edge MSCI EM Minimum Volatility UCITS ETF	Irlanti	9 557	11 070	11 070
Lyxor Stoxx Europe 600 Banks UCITS ETF	Ranska	6 452	4 734	4 734
Mirae Asia Great Consumer Equity Fund	Luxemburg	16 256	17 616	17 616
MW Liquid Alpha Plus Fund	Irlanti	15 040	15 175	15 175
OP-Euro A	Suomi	57 015	56 862	56 862
OP-Obligaatio Prima A	Suomi	23 781	24 792	24 792
Parvest Bond World Emerging	Luxemburg	26 900	25 740	25 740
Robeco QI Global Dynamic Duration	Luxemburg	21 000	20 411	20 411
SPDR S&P U.S. Financials Select Sector UCITS ETF	Irlanti	11 990	10 909	10 909
Systematica Alternative Markets Fund	Caymansaaret	10 000	10 043	10 043
Two Sigma Risk Premia Enhanced Cayman Fund	Caymansaaret	15 217	15 410	15 410
Vanguard S&P 500 UCITS ETF	Irlanti	77 910	80 066	80 066
Xtrackers Stoxx Europe 600 UCITS ETF	Luxemburg	81 135	71 736	71 736
		909 056	919 661	919 661
Lyhytaikaiset saamiset				
Muut saamiset ja siirtosaamiset				
		666	666	666
Rahat ja pankkisaamiset				
		61 880	61 880	61 880
Osuudet saman konsernin yrityksissä				
		1 250	1 250	1 250
Sijoitustoiminnan varallisuus yhteensä				
		972 852	983 457	983 457
* Aalto-korkeakoulusäätiö sijoittaa vain rahastoihin, joiden kotipaikka on sitoutunut automaattiseen verotietojen vaihtoon OECD:n raportointistandardien (CRS) mukaan.				
Muut osakkeet ja osuudet				
Sijoitustoiminnan osakkeet ja osuudet				
Asunto- ja muut osakkeet	Suomi	5 084	5 084	5 084
Muut osakkeet ja osuudet yhteensä (Säätiö)				
		914 141	924 746	924 746

14. LAINASAAMISET	Säätiö 2018	Säätiö 2017	Konserni 2018	Konserni 2017
Pitkäaikaiset lainasaamiset				
Lainasaamiset konserniyhtiöiltä	470 275	369 480	0	0
Lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä	2 000	2 000	0	0
Yhteensä	472 275	371 480	0	0

Aalto-korkeakoulusäätiö on myöntänyt lainoja 100 % omistamilleen tytäryhtiöille sekä pääomalainan omistusyhteisyritykselle. Aalto-yliopisto-kiinteistöt Oy:n kokonaisjakautumisessa yhtiölle ennen tilikautta 2018 myönnettyt lainat siirtyivät jakautumisen vastaanottaneille yhtiöille. Tytär-yhtiöille myönnettyt lainat ovat kertalyhenteisiä ja erääntyvät vuosina 2022–2027. Pääomalaina maksetaan takaisin vuosina 2031–2035.

15. MYYNTISAAMISET JA SIIRTOSAAMISET	Säätiö 2018	Säätiö 2017	Konserni 2018	Konserni 2017
Myyntisaamiset				
Alle 30 pv	28 369	26 959	30 336	29 294
30–180 pv	3 662	3 846	3 703	3 902
181–364 pv	213	339	246	343
Yli 364 pv	201	742	209	998
Yhteensä	32 445	31 887	34 494	34 537

Siirtosaamiset				
Korkosaamiset	0	0	27	27
Laskuttamattomat saamiset	12 523	12 935	12 523	12 935
Muut siirtosaamiset	467	16 204	857	17 174
Yhteensä	12 989	29 139	13 406	30 136

16. ARVONLISÄVEROKOMPENSAATIO	Säätiö 2018	Säätiö 2017
Arvonlisäverokompensatioon oikeuttavat bruttomenot		
Tuloslaskelman kulut	113 704	102 193
Aktivoinnit taseen pysyviin vastaaviin	18 741	17 367
Yhteensä	132 445	119 560

Kompensoitavat arvonlisäverot		
Tuloslaskelman kuluista	21 835	19 097
Aktivoinneista taseen pysyviin vastaaviin	3 119	3 261
Kompensoitava alv	24 953	22 358

OKM:ltä saatu alv-kompensatio	23 173	24 405
Tilikauden alv-kompensaatiosaatava/-velka	1 780	-2 047
Alv-kompensaatiosaatava/-velka 1.1.	-3 067	-2 569
OKM:n alv-kompensatiotilitys	1 021	1 549
Tilikauden alv-kompensaatiosaatava/-velka	1 780	-2 047
Alv-kompensaatiosaatava/-velka 31.12.	-266	-3 067

17. OMA PÄÄOMA	Säätiö 2018	Säätiö 2017	Konserni 2018	Konserni 2017
Oma pääoma				
Peruspääoma 1.1.	280 000	280 000	280 000	280 000
Peruspääoma 31.12.	280 000	280 000	280 000	280 000
Pääomarahasto 1.1.	436 762	412 477	436 762	412 477
Lisäykset, valtion pääomitus	4 123	24 285	4 123	24 285
Pääomarahasto 31.12.	440 885	436 762	440 885	436 762
Toimintapääoma 1.1.	154 644	154 644	154 644	154 644
Toimintapääoma 31.12.	154 644	154 644	154 644	154 644
Käyvän arvon rahasto 1.1.	99 048	138 126	99 048	138 126
Arvostuskirjaukset	-99 048	-39 079	-99 048	-39 079
Käyvän arvon rahasto 31.12.	0	99 048	0	99 048
Tulouttavat sidotut rahastot 1.1.	23 311	12 978	23 311	12 978
Saadut lahjoitukset ja pääoman tuotto	984	10 688	984	12 210
Rahastojen käyttö	-3 810	-355	-3 810	-355
Tulouttavat sidotut rahastot 31.12.	20 485	23 311	20 485	23 311
Pääomittavat sidotut rahastot 1.1.	35 624	33 747	35 624	33 747
Saadut lahjoitukset ja pääoman tuotto	4 039	2 359	4 039	2 359
Rahastojen käyttö	-657	-482	-657	-482
Pääomittavat sidotut rahastot 31.12.	39 006	35 624	39 006	35 624
Tenure Track -rahasto 1.1.	17 500	0	17 500	0
Siirto Tenure Track -rahastoon	7 500	17 500	7 500	17 500
Rahaston käyttö	-1 120	0	-1 120	0
Tenure Track -rahasto 31.12.	23 880	17 500	23 880	17 500
Sijoitustoiminnan ylijäämien rahasto 1.1.	227 567	137 526	227 567	137 526
Siirto Käyvän arvon rahastosta	99 048	90 041	99 048	90 041
Siirto Edellisten tilikausien ylijäämiin	-90 322	0	-90 322	0
Sijoitustoiminnan ylijäämien rahasto 31.12.	236 293	227 567	236 293	227 567
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	0	43 491	54 822	69 469
Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut	0	0	448	-386
Siirto Tenure Track -rahastoon	-7 500	-17 500	-7 500	-17 500
Siirto Tenure Track -rahastosta	1 120	0	1 120	0
Siirto Sijoitustoiminnan ylijäämien rahastosta	27 390	0	27 390	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	48 584	25 991	76 638	51 583
Tilikauden yli/-alijäämä	-85 370	91 625	-88 494	93 313
Siirto Sijoitustoiminnan ylijäämien rahastosta	62 933	-90 041	62 933	-90 041
Tilikauden ylijäämä rahastosirron jälkeen	-22 438	1 583	-25 562	3 272
Oma pääoma yhteensä	1 221 338	1 302 029	1 246 268	1 329 277

Taseen käyvän arvon rahaston 31.12.2017 arvo 99.047.892 € kirjattiin vuonna 2018 edellisten vuosien ylijäämiin ja edelleen Sijoitustoiminnan ylijäämien vapaaseen rahastoon. Sijoitustoiminnan alijäämä 62 932 630 € kirjattiin Sijoitustoiminnan ylijäämien vapaaseen rahastoon ennen tilinpäätöstä.

18. SIDOTUT RAHASTOT	Rahaston oma pääoma 1.1.2018	Sidotun rahaston tuotto	Saadut lahjoitukset	Rahaston käyttö tilikaudella	Rahaston oma pääoma 31.12.2018
Kauppateellisen alan sidotut rahastot					
Helsingin kauppakorkeakoulun palvelutoimintarahasto	5 699	370	0	0	6 070
Helsingin kauppakorkeakoulun stipendirahastot	17 748	1 154	0	-131	18 770
Helsingin kauppakorkeakoulun yliopistorahasto	122	8	0	0	129
Kauppateellinen koulutusala	4 801	14	115	-120	4 810
Kaupunkitaloustieteen professuuri	0	0	45	-45	0
Matti Lehden nimikkorahasto	130	8	0	-10	129
Teknillisen alan sidotut rahastot					
Aleksander ja Lucie Lampénin rahasto	2 253	146	0	-53	2 347
Alumnirahasto	19	1	0	0	21
Arkkitehti Annikki Paasikiven stipendirahasto	1 914	124	0	-124	1 914
Arkkitehti Väinö Vähäkallion stipendirahasto	998	65	0	-65	998
DI Marja-Terttu Tanttisen rahasto	14	0	0	0	14
Energiatekniikan professuuri	1	0	0	-1	0
Ernst Wirtzenin rahasto	164	11	0	-8	167
Fabian ja Jaakko Ahvenaisen rahasto	673	44	957	-14	1 659
Informaatioverkostojen työelämäprofessuuri	0	0	245	-37	208
Insinöörien matka-apurahasto	95	6	0	0	101
Julius Tallbergin rahasto	165	11	0	-4	172
Kansallis-Osake-Pankin rahasto	105	7	0	-4	108
Kaute	43	0	0	0	43
Maa- ja vesitekniikan tuki ry	267	1	0	-38	229
Mide	146	0	0	-60	87
Norman Ernest Loveless -rahasto	0	0	93	0	93
Oiva Allan Pölkkyksen rahasto	106	7	0	-4	109
Oy Atlas Diesel Ab:n rahasto	83	5	0	0	88
Oy Strömberg Ab:n rahasto	45	3	0	-2	46
Paloturvallisuustekniikan professuuri	509	1	0	-26	485
Professori E. J. Nyströmin rahasto	1 946	126	0	-29	2 043
Professori Hanneliuksen rahasto	31	2	0	-1	32
Puunjalostustekniikan Prof. Maloney	65	0	0	0	66
Puurakentaminen	0	0	0	-1	0
RAPAL-apurahat	11	0	0	-7	4
Talotekniikan rahasto	91	0	0	-2	89
Tapani Järvisen Ympäristötekniikan rahasto	41	0	0	-12	30
Teknistieteellinen koulutusala	10 535	31	1	-79	10 487
Teknologiakasvatuksen työelämäprofessuuri	300	20	0	-39	281
Teknos Winter Oy:n rahasto	94	6	0	0	100
Teräsbetoni Oy:n rahasto	74	5	0	0	79
Vesitalouden vesi- ja kehitysrachasto	614	2	400	-299	717
Vuorineuvos Sundbergin laaturahasto	107	0	0	-3	104
Yhdistetty opiskelijarahasto	81	5	0	-2	84
Yhdyskuntajätevesien käsittelyn työelämäprofessuuri	0	0	477	-22	455
Yritystoiminnan tukirahasto	1 454	94	0	0	1 548
Taideteollisen alan sidotut rahastot					
Arkkitehtien matka-apurahasto	48	3	0	-3	48
Helmi Grönlundin rahasto	461	30	0	0	491
Professori Nils Erik Wickbergin rahasto	816	53	0	-47	822
Taiteellinen koulutusala	1 137	3	0	0	1 141
Yliopistorahastot					
Campus Development	30	0	50	0	80
Game Changers	180	1	233	-41	373
Koulutusaloille kohdentamaton lahjoitusrahasto	4 617	13	4	-3 000	1 634
Sidotut rahastot yhteensä	58 834	2 383	2 619	-4 332	53 504

Sidottujen rahastojen varat käytetään apurahojen jakamiseen opiskelijoille ja henkilökunnalle sekä yliopiston toimintaan lahjoittajien kohdista-malla tavalla. Rahastot on ryhmitelty koulutusaloittain niiden käyttötarkoitusten mukaan. Rahastojen pääomalle tuloutettiin sijoitustoiminnan tuoton mukainen tuotto.

19. VAPAAT RAHASTOT	Rahaston oma pääoma 1.1.2018	Siirretty pääoma	Rahaston käyttö tilikaudella	Rahaston oma pääoma 31.12.2018
Sijoitustoiminnan ylijäämien rahasto	227 567	99 048	-90 322	236 293
Tenure Track -rahasto	17 500	7 500	-1 120	23 880
Yhteensä	245 067	106 548	-91 442	260 173

20. VIERAS PÄÄOMA	Säätiö 2018	Säätiö 2017	Konserni 2018	Konserni 2017
Pitkäaikainen vieras pääoma				
Lainat rahoituslaitoksilta	298 571	262 500	306 175	271 530
Muu pitkäaikainen vieras pääoma	8 710	11 101	8 710	11 101
Yhteensä	307 282	273 601	314 885	282 631
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Lainat rahoituslaitoksilta	5 929	2 500	6 362	3 101
Saadut ennakot	31 582	30 323	35 616	33 855
Ostovelat	9 283	11 976	16 891	15 116
Alv-kompensatiovelka	2 046	0	2 046	0
Muut velat konserniyrityksille	55 385	55	0	0
Koordinoitavat varat	3 461	7 909	3 461	7 909
Muut lyhytaikaiset velat	8 191	9 325	17 658	17 926
Lomapalkkavelka	17 298	16 662	18 489	17 875
Muut siirtovelat	5 270	2 504	6 929	3 781
Yhteensä	138 445	81 253	107 452	99 563

MUUT LIITETIEDOT, 1 000 €

21. LEASINGVASTUUT	Säätiö 2018	Säätiö 2017	Konserni 2018	Konserni 2017
Seuraavalla tilikaudella erääntyvät maksut	103	241	270	498
Myöhemmin erääntyvät maksut	45	124	228	502
Yhteensä	148	365	498	1 000

22. VUOKRAVASTUUT (sis. alv)	Säätiö 2018	Säätiö 2017	Konserni 2018	Konserni 2017
Seuraavalla tilikaudella erääntyvät maksut	6 357	11 734	7 244	12 990
Myöhemmin erääntyvät maksut	7 358	13 137	8 407	14 963
Yhteensä	13 715	24 871	15 651	27 952

23. PAKOLLISET VARAUKSET	Säätiö 2018	Säätiö 2017	Konserni 2018	Konserni 2017
Varaus käyttämättömistä vuokratiloista	2 065	0	2 119	68

24. SIIJOITUSSITOUKUKSET	Säätiö 2018	Säätiö 2017		
Sijoitussitoumusta jäljellä 1 000 €				
Hamilton Lane Aalto Fund SICAV S.à.r.l, Luxemburg	186 471	145 590		
Sitovat sitoumukset, joita ei ole vielä maksettu, mutta joihin on sitouduttu voimassa olevin sopimuksin.				

25. JOHDANNAISSOPIMUKSET

Konsernin johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia ja valuutta- ja sähköjohdannaisia. Johdannaisiin ei sovelleta suojauslaskentaa. Sopimukset pidetään lähtökohtaisesti sopimuskauden loppuun. Mikäli jokin sopimus päätettäisiin ennenaikaisesti, yliopisto on sitoutunut maksamaan päättämistä vastapuolelle aiheutuvat purkukustannukset.

Koronvaihtosopimuksilla suojataan lainasalkkua markkinakorkojen nousulta vaihtamalla lainasopimusten vaihtuva korko kiinteäksi. Säätiön nykyiset sopimukset erääntyvät vuosina 2019-2027. Sopimuksista osa alkaa vasta tilikauden päättymisen jälkeen. Korkojohdannaisia käytetään vain suojaavaan tarkoitukseen. Korkosuojaussopimusten ja suojattavien lainojen ehdot eivät ole yhteneväiset ja siksi johdannaiset kirjataan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Osassa koronvaihtosopimuksia suojauksen pääoma laskee sopimuskauden aikana. Myös osakkuusyhtiö Koy Helsingin Pohjoinen Hesperiankatu 23 A on suojannut lainojaan korkojohdannaisilla. Yhtiö on ilmoittanut johdannaiset tilinpäätöksensä liitetiedoissa.

Säätiön sijoitustoiminnassa johdannaisia voidaan käyttää sijoitusstrategian mukaisesti kolmeen käyttötarkoitukseen: suojaustarkoitukseen, allokaatiomuutoksiin tai sijoitustoiminnan tehokkaampaan toteuttamiseen. Vuonna 2018 sijoitustoiminnassa on käytetty valuuttajohdannaisia sijoitussalkun valuutariskien suojaamiseen.

Yliopiston kiinteistöjä hallinnoiva Aalto-yliopistokiinteistöt Oy käyttää sähköjohdannaisia suojataksaan kiinteistöjen sähköhankintoja sähkön hinnan vaihteluilta. Tilinpäätöshetkellä sähkösuojauksia on tehty vuosille 2019-2020.

Tilinpäätöshetkellä avoimien johdannaisopimusten kohde-etuusarvot sekä käyvät arvot on esitetty alla.

Koronvaihtosopimukset	Säätiö 2018	Säätiö 2017	Konserni 2018	Konserni 2017
Sopimusten nimellisarvo 1 000 €	183 381	196 664	186 631	196 664
Sopimusten käypä arvo 1 000 €	-6 147	-6 314	-5 896	-6 314

Valuuttajohdannaiset	Säätiö 2018	Säätiö 2017	Konserni 2018	Konserni 2017
Sopimusten nimellisarvo 1 000 €	32 007	25 203	32 007	25 203
Sopimusten käypä arvo 1 000 €	328	271	328	271

Sähköjohdannaiset	Säätiö 2018	Säätiö 2017	Konserni 2018	Konserni 2017
Sähköjohdannaiset määrä (MWh)	0	0	26 304	65 064
Sopimusten käypä arvo 1 000 €	0	0	537	-120

26. VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ON ANNETTU KIINNITYKSIÄ KIINTEISTÖÖN

	Säätiö 2018	Säätiö 2017	Konserni 2018	Konserni 2017
Rahalaitoslainat	0	0	7 016	7 540
Muut lainat	0	0	1 000	4 500
Yhteensä	0	0	8 016	12 040

27. VELAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA

	Säätiö 2018	Säätiö 2017	Konserni 2018	Konserni 2017
Rahalaitoslainat	179 153	153 634	183 309	161 281

28. ALV-PALAUTUSVASTUU

Säätiön omistamat yhtiöt ovat tehneet alv-vähennykset kiinteistöinvestoinneistaan ja niihin liittyvä velvoite tarkistaa tehtyä vähennystä, jos jonkin kiinteistön käyttötarkoitus muuttuu. Vuonna 2009 Senaatti-kiinteistöiltä siirtyneen kiinteistövarallisuuden alv-palautusvastuuta ei siirretty konserniin kuuluvalla yhtiöllä (pl. keskeneräisenä luovutettu Metallimiehenkuja 10).

Alv-palautusvastuu 31.12.	Säätiö 2018	Säätiö 2017	Konserni 2018	Konserni 2017
Valmiit hankkeet (10 vuoden tarkistuskausi)	76	151	48 259	24 521
Keskeneräiset hankkeet	0	0	7 435	24 859
Tarkistusvastuut yhteensä 31.12.	76	151	55 694	49 380

Palautusvastuun alaisen investoinnin alv	Säätiö 2018	Säätiö 2017	Konserni 2018	Konserni 2017
Valmiit hankkeet (10 vuoden tarkistuskausi)	756	756	68 670	37 950
Keskeneräiset hankkeet	0	0	7 435	24 859
Yhteensä	756	756	76 105	62 809

29. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN

ARVOT LUOKITTAIN

	Säätiö 2018	Säätiö 2017	Konserni 2018	Konserni 2017
Rahoitusvarat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat				
Sijoitukset				
Taso 1	898 224	1 024 747	902 215	1 028 326
Taso 2	0	0	0	0
Taso 3	22 687	4 410	22 687	4 410
Yhteensä	920 911	1 029 157	924 903	1 032 736
Johdannaiset				
Taso 1	0	0	0	0
Taso 2	328	271	865	321
Taso 3	0	0	0	0
Yhteensä	328	271	865	321
Rahoitusvelat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat				
Johdannaiset				
Taso 1	0	0	0	0
Taso 2	6 147	6 314	6 147	6 484
Yhteensä	6 147	6 314	6 147	6 484
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat				
Rahalaitoslainat				
Taso 1	0	0	0	0
Taso 2	304 500	265 000	312 537	274 631
Yhteensä	304 500	265 000	312 537	274 631

30. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Riskienhallinta on olennainen osa Aalto-yliopiston johtamisjärjestelmää ja riskienhallinta tukee yliopiston strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista. Aalto-yliopiston riskienhallinnan periaatteet sekä riskienhallinnan prosessit ja vastuut määritellään säätiön hallituksen hyväksymässä riskienhallintapolitiikassa. Taloudellisten riskien hallinnoinnin pääperiaatteet ja riskilimitit on lisäksi määritelty säätiön hallituksen hyväksymissä sijoitustoiminnan hyväksyntävaltuuksissa ja riskilimiiteissä sekä treasury-politiikassa.

Hintariski

Yliopiston hintariskistä merkittävimmän osan muodostaa sijoitustoiminnan osakemarkkinariski.

Alla on esitetty taloudellinen vaikutus, mikäli osakemarkkinoiden arvostus laskisi 20 % muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina.

	2018
	Osakemarkkinat
	-20 %
Vaikutus tulokseen	-104 290
Vaikutus omaan pääomaan	0
Kokonaisvaikutus	-104 290

Valuuttariski

Yliopiston pääasiallinen valuuttariski muodostuu sijoitustoiminnan sijoituksista muihin kuin euro-määräisiin kohteisiin sijoittaviin rahastoihin.

Alla on esitetty taloudellinen vaikutus Aalto-yliopiston sijoitusomaisuuteen tilanteessa, jossa euro vahvistuisi 10% kaikkia muita valuuttoja vastaan. Vaikutusta laskettaessa on huomioitu sijoitussalkun todellinen valuuttajakauma sijoitusinstrumenttien kohdesijoitusten mukaisesti, mukaan lukien mahdolliset valuuttasuojaukset.

	2018
	Euron vahvistuminen
	vs. muut valuutat
	10 %
Vaikutus tulokseen	-54 113
Vaikutus omaan pääomaan	0
Kokonaisvaikutus	-54 113

Korkoriski

Yliopiston toimintaan liittyy korkoriski osana sijoitustoimintaa ja velkarahoitusta. Sijoitustoiminnassa korkoriski määritellään korkotason muutoksen aiheuttamaksi markkina-arvon muutokseksi. Korkotason muutokset vaikuttavat käänteisesti korkorahastojen markkina-arvoihin ja niitä hallitaan sijoitusten duraatiolla. Velkarahoituksen korkoriski aiheutuu kampusinvestointeihin otettujen vaihtuvakorkoisten lainojen korkokulujen kasvusta markkinakorkojen noustessa. Tätä riskiä hallitaan koronvaihtosopimuksilla. Markkinakorkojen muutosten taloudellista vaikutusta on arvioitu alla olevassa taulukossa.

	Korko	Korko
	-1 %	1 %
Sijoitustoiminta		
Vaikutus tulokseen	9 839	-9 839
Vaikutus omaan pääomaan	0	0
Vaihtuvakorkoiset korolliset lainat		
Vaikutus tulokseen korkokustannuksina	288	-1 737
Korkojohdannaiset		
Vaikutus tulokseen korkokustannuksina	-1 036	1 036
Vaikutus tulokseen markkina-arvon muutoksena	-6 935	6 935
Kokonaisvaikutus	2 156	-3 605

Maksuvalmiusriski

Yliopiston maksuvalmiusriskiä vähentää se, että pääosa investoinneista tehdään likvidien rahasto-osuuksien ja ETF:n kautta. Seuraavassa taulukossa on esitetty rahoitusinstrumenttien sopimuksiin perustuvat maksusitoumukset.

Maksusitoumukset	Yhteensä	1 vuosi	2–5 vuotta	6–10 vuotta	Yli 10 vuotta
Sijoitussitoumukset	186 471	26 000	133 500	24 871	2 100
Lainat rahoituslaitoksilta (lyhennykset ja korot)	316 044	7 122	128 107	74 033	106 781
Leasingvelat	498	270	228	0	0
Ostovelat	16 891	16 891	0	0	0
Yhteensä	519 904	50 283	261 835	98 904	108 881

Johdannaissitoumukset (netto)

Korkojohdannaiset	10 869	2 396	6 040	2 433	0
Valuuttajohdannaiset	264	264	0	0	0
Sähköjohdannaiset	536	394	142	0	0
Yhteensä	11 669	3 054	6 182	2 433	0

Maksusitoumus- ja johdannaissitoumustaulukossa mukana konserniyhtiöiden sitoumukset.

Luottoriski

Yliopiston saamisten luottoriskiä pienentää se, että toimintaa rahoittavat julkiset instituutiot, kuten Suomen Akatemia, Business Finland ja EU. Sijoitustoiminnan luottoriskin mahdolliset taloudelliset vaikutukset liittyvät suurelta osin edellä kuvattuihin riskiluokkiin, erityisesti korkoriskiin ja hintariskiin. Sijoitustoiminnan vastapuoliriskiä seurataan hallituksen määrittelemissä rajoissa. Johdannaissopimusten vastapuoliriskiä on vähennetty sopimalla käteisvakuudesta käyvän arvon mukaisesti.

Poliittinen riski

Poliittiset päätökset ja tapahtumat saattavat merkittävästi vaikuttaa yliopiston taloudelliseen tilanteeseen. Yliopiston pääasiallinen poliittinen riski liittyy yliopistosektorin julkisen rahoituksen kehittymiseen pitkällä aikavälillä. Riskejä liittyy myös yliopistosektorin rahoituksen kohdentamiseen eri yliopistojen välillä. Alla on esitetty taloudellinen vaikutus, mikäli yliopiston osuus opetus- ja kulttuuriministeriön kokonaisrahoituksesta yliopistoille muuttuisi yhden prosenttiyksikön muiden tekijöiden pysyessä ennallaan.

	-1 %	+1 %
Vaikutus tulokseen	-15 991	15 991
Vaikutus omaan pääomaan	0	0
Kokonaisvaikutus	-15 991	15 991

31. OIKEUDENKÄYNNIT JA MUUT KORVAUSKANTEET

Aalto-korkeakoulusäätiöllä oli 31.12.2018 neljä oikeudellista riita-asiaa ja kaksi muuta riita-asiaa, joiden arvioitu kokonaisriski on enintään 300 000 €.

32. MUUT VASTUUSITOUKSET

Kovenantit

Aalto-yliopistokonsernin kampuskehityshankkeen investointien rahoitus hoidetaan Aalto-korkeakoulusäätiön ottamalla lainoilla. Neuvotellut lainat ovat vakuudettomia ja niihin sisältyy rajoittavia ehtoja. Ehdot rajoittavat muun muassa organisaation ja kiinteistöomaisuuden järjestelyjä sekä velkaantumista ja vakuuksien antamista. Aalto-yliopistolla on neuvoteltuna myös nostamaton lainalmiitti. Sopimus raukeaa siltä osin, kun lainaa ei nosteta.

Huoneistokohtainen lainaosuus

Säätiö on osakkaana Asunto Oy Helsingin Eteläinen Hesperiankatu 4:ssä 27 %:n osuudella, omistaen siellä 7 huoneistoa, joihin liittyvä huoneistokohtainen, säätiön vastuulla oleva lainaosuus on yhteensä 1,7 M€ (1,8 M€).

33. TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT	Säätiö 2018	Säätiö 2017	Konserni 2018	Konserni 2017
Tilintarkastuspalkkiot	38	38	141	100
Veroneuvonta	6	2	14	11
Muut palkkiot	77	64	79	76
Yhteensä	121	104	234	188

34. HENKILÖKUNNAN LUKUMÄÄRÄ KESKIMÄÄRIN	Säätiö 2018	Säätiö 2017	Konserni 2018	Konserni 2017
Opetus- ja tutkimushenkilöstö	2 836	2 769	2 836	2 769
Muu henkilöstö	1 216	1 178	1 376	1 343
Yhteensä	4 052	3 947	4 212	4 112

35. JOHDON PALKAT JA PALKKIOT	Säätiö 2018	Säätiö 2017	Konserni 2018	Konserni 2017
Hallitusten jäsenten, toimitusjohtajien ja rehtorin palkat ja palkkiot	370	341	1 305	1 244

36. SÄÄTIÖN JA SEN LÄHIPIIRIN VÄLISET TALOUDELLISET TOIMET	Annetut avustukset ja muut osittain tai kokonaan vastikkeettomat		Muut taloudelliset toimet (vastikkeelliset)		
	Menot	Tulot	Menot	Saamiset	Velat ja vastuut
Perustajat ja perustajien ja säätiön tytäryhteisöt	0	6 464	42 384	473 742	55 385
Hallitusten jäsenet ja varajäsenet, toimitusjohtajat ja sijaiset, tilintarkastajat, säätiön johto ja näiden määräysvallassa olevat yhteisöt	0	41	4 898	0	27
Näiden henkilöiden perheenjäsenet	3	0	195	0	0
Yhteensä	3	6 505	47 477	473 742	55 413

37. OMISTUKSET MUISSA YHTIÖISSÄ	Kotipaikka	Säätiön omistusosuus	Konsernin omistusosuus	
Yritys				
Aalto Holding Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Aalto-yliopistokiinteistöt Oy	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Koy Bionova	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Koy Espoon Amfi	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Koy Espoon Betonimiehenkuja 5	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Koy Espoon Kemistintie 1	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Koy Espoon Konemiehentie 2	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Koy Espoon Lämpömiehenkuja 2	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Koy Espoon Lämpömiehenkuja 3	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Koy Espoon Maarintie 6	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Koy Espoon Metallimiehenkuja 10	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Koy Espoon Metallimiehenkuja 4	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Koy Espoon Otakaari 1	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Koy Espoon Otakaari 24	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Koy Espoon Otakaari 3	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Koy Espoon Otakaari 5	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Koy Espoon Otakaari 7	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Koy Espoon Puumiehenkuja 2	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Koy Espoon Sähkömiehentie 4	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Koy Espoon Tekniikkatie 3	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Koy Espoon Tietotie 1	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Koy Espoon Vuorimiehentie 1	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Koy Espoon Vuorimiehentie 2	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Koy Espoon Väre	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Koy Helsingin Runeberginkatu 14-16	Helsinki	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Koy Kirkkonummen Metsähovintie 114	Kirkkonummi	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Otaniemen Liikekeskus Oy	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Hamilton Lane Aalto Fund SICAV S.à.r.l	Luxemburg	98,95 %	98,95 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Asunto Oy Hgin Eteläinen Hesperiankatu 4	Helsinki	26,98 %	26,98 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Kiinteistö Oy Hgin Pohj. Hesperiankatu 23A	Helsinki	50,00 %	50,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Otahalli Oy	Espoo	25,00 %	25,00 %	(ei sisälly konsernitilinpäätökseen)
Asunto Oy Kartanontanhua	Espoo	31,45 %	31,45 %	(ei sisälly konsernitilinpäätökseen)

A”

Aalto-yliopisto

Aalto-yliopisto

PL 11000

00076 AALTO

Puh. 09 47001